

cuba si

driemaandelijks tijdschrift van de vrienden van cuba vzw
périodique trimestriel des amis de cuba asbl

Belgie - Belgique
P.B.
1730 Asse
2/3748

foto/photo: Denis Noe

» Londen 2012 p9

» El Nicho
Santi Spiritus p12

» Trinidad p12

27/6/2012

Manneken Pis
=
Elpidio Valdés

Rassenhaat, homohaar, geloofshaar, klassenhaar, vrouwenhaar, en nog vele andere vormen van haat maken dagelijks deel uit van onze realiteit.

We kunnen het natuurlijk onmogelijk met iedereen vinden. Dat is immers menselijk. Met sommige mensen klikt het en met anderen niet. Alleen is het jammer dat dat onvermogen om met iedereen overeen te komen maar al te vaak moet ontwaarden in de voornoemde vormen van haat. Meer nog, die haat wordt de dag van vandaag ook meer en meer effectief geuit, is het niet met woorden, dan wel met harde actie : erop slaan ! Duidelijker kunnen we ons standpunt niet uiten. Homo's willen we niet, dus we slaan ze in elkaar. De "andere" wordt vooral als anders en dus "niet zoals ikzelf" benaderd. En dat anders zijn, is zeker niet boeiend. Kan het niet zijn. Mensen mogen niet anders zijn, denken of zich gedragen. Ook niet wanneer ze daar fundamenteel niemand kwaad mee doen.

Is dit een jammerlijk maatschappelijk fenomeen dat enkel en alleen in het Westen voorkomt ? Is het een gevolg van onze welvaartsstaat ? Neen, ook in Afrika, Azië, Australië en Latijns-Amerika kampt men met vormen van zeer gewelddadige discriminatie. Vaak worden dergelijke houdingen bovendien niet eens veroordeeld. Sterker nog, vaak wordt het door de overheid ondersteund en zelfs met wetten bekrachtigd. Zo kan je in sommige landen beter niet voor je homoseksualiteit uitkomen want daar staat de doodstraf op.

Hier zijn we de laatste tijd gelukkig een andere weg ingeslagen. Om discriminatie in de kiem te smoren werden er in ons land bij wet rechten vastgelegd voor minderheden en kan discriminatie aangeklaagd worden. In Cuba zien we dezelfde slingerbeweging. Ook Cuba liet zich in de jaren '60 innemen door een machistische houding die homoseksualiteit veroordeelde en probeerde in te dijken. De film "Fresa y Chocolate" heeft deze houding openlijk veroordeeld, een hele stap in de toen nog steeds machistische Cubaanse maatschappij. Maar Cuba zou Cuba niet zijn moesten ze na één stap niet verder gaan. In 1989 werd het "Centro Nacional de Educación Sexual" (CENESEX) opgericht met als voornaamste missie seksuele opvoeding te integreren in de opvoeding van jongeren. Dit instituut had ook al voorlopers en vond zijn oorsprong bij de vrouwenbeweging.

De huidige voorzitter van dit instituut, Mariela Castro, zal in de maand september ons land bezoeken. Misschien kunnen we na de recente golf van gewelddadige aanvallen tegen homo's van haar wel een aantal nieuwe of frisse inzichten aangeboden krijgen over openheid, tolerantie en het boeiende aan het anders zijn.

Alexandra Dirckx

Racisme, homofobie, haine religieuse, haine entre les classes sociales, à l'encontre des femmes, la haine a toujours existé et fait partie de notre réalité quotidienne.

On ne peut malheureusement pas s'entendre avec tout le monde. C'est humain. Ça colle avec certains mais pas avec d'autres. Il est pourtant regrettable que cette incapacité de s'entendre avec tout le monde s'oriente de plus en plus vers des manifestations de haine intense. De nos jours, la haine croît facilement et elle s'exprime avec violence. Pas seulement par les mots mais surtout par les actes : on tape dessus ! Nous ne pouvons pas plus simplement exprimer notre point de vue. Nous n'aimons pas les homosexuels, donc on "casse du pédé" ! L'"autre" reste avant tout différent par rapport à soi-même. Etre différent des autres n'a sans doute rien de captivant. C'est impossible. Les gens ne peuvent pas être, penser, agir différemment. Même si, fondamentalement, ils ne font aucun mal à autrui.

Est-ce là un phénomène regrettable qui n'apparaît qu'en occident ? Est-ce une conséquence de notre prospérité ? Non, ces formes de discriminations sont aussi présentes en Afrique, Asie, Australie, Amérique Latine... Souvent, les comportements répressifs violents ne sont même pas condamnés; ils sont parfois même encouragés par les autorités. Dans certains pays, il est préférable de ne pas dévoiler son homosexualité : elle est sévèrement condamnée par la loi et parfois punie de mort.

Ici, heureusement, les choses ont changé. Des lois interdisent la discrimination des minorités et condamnent les comportements menaçants, abusifs ou insultants. A Cuba, on assiste à ces mêmes mouvements oscillatoires. Cuba a connu durant les années soixante des courants machistes qui condamnaient et essayaient de canaliser l'homosexualité. Le film "Fresa y chocolate" dénonce ouvertement l'attitude machiste adoptée à cette époque par la société cubaine à l'égard des homosexuels. Mais Cuba ne serait pas Cuba si ce premier pas était resté sans autres conséquences. En 1989 est fondé le "Centro Nacional de Educación Sexual" (CENESEX) dont la mission principale était d'intégrer l'éducation sexuelle à l'enseignement des jeunes. Cette institution avait déjà trouvé des précurseurs auprès du mouvement féministe.

En septembre, la présidente actuelle de CENESEX, Mariela Castro Espín, sera en visite dans notre pays. Elle pourra peut-être, après la récente vague d'agressions homophobes que nous venons de connaître, nous prodiguer quelques conseils d'ouverture, de bienveillance et de tolérance à l'égard des personnes ayant une "autre" orientation sexuelle.

(Trad. M. Dits)

Inhoud – Sommaire

4 Stéphane - Actua
6 Cholera in Cuba
7 Cuba et la crise des missiles
9 Londen 2012
10 XIème Biennale d'Art contemporain
12 Sancti Spiritus

15 Manneken Pis en Teófilo Stevenson
16 Een banaal auto-ongeluk
17 Libros
19 Asociación
20 Verslag A.L. – Compte rendu A.G.
22 Anuncios
Breves : Freddy Tack

Mededeling : alle artikels die enkel in het Frans in de Cuba Sí staan, zijn een aantal weken na het verschijnen van de Cuba Sí beschikbaar op de website in het Nederlands.

Communication : tous les articles publiés uniquement en néerlandais dans le Cuba Sí, seront à votre disposition en français sur notre site web et ceci quelques semaines après la parution du Cuba Sí.

www.cubamigos.be/cubasi

Stéphane

Une profonde douleur frappe notre association. Notre ami Stéphane Sergeant, président de la régionale de Bruxelles nous a quittés ce mardi 28 août 2012.

Stéphane a été durant de nombreuses années un des piliers de l'association et n'a jamais ménagé ses efforts malgré la maladie qui le rongait depuis plusieurs années.

Il était entré à l'association à l'occasion d'une activité. Le 18 janvier 2002, les "Amis de Cuba" avaient été invités à participer à une soirée d'information sur Cuba organisée par le "Service Civil International". Je m'y étais rendue avec Alberto, un ami cubain afin de répondre aux questions de l'assistance. Un souper était au programme pour clôturer la soirée. Stéphane est venu s'installer à notre table et un long dialogue s'est engagé; il n'a cessé de nous poser des questions. Le courant est passé tout de suite. Il s'est alors inscrit à l'Association où il s'est investi avec enthousiasme dès les premiers moments. Quelques mois plus tard il remplaçait Mark à la tête de la régionale de Bruxelles, un poste qu'il n'a plus quitté depuis ce moment. Toujours à la recherche de projets intéressants, d'idées nouvelles pour l'association il a été un moteur important dans l'organisation de campagnes, expositions, événements ... La campagne "Instruments pour Cuba", les soirées consacrées à la culture cubaine en collaboration avec la commune d'Evere, la participation de la régionale à la Feria Andaluz, un film sur le voyage de Marka à Cuba, sa participation à la rédaction du bulletin de l'association... Lorsqu'il est tombé malade et que son état ne lui permettait pas d'être parmi nous, c'est depuis son lit d'hôpital qu'il aidait à l'organisation des activités, gardant le contact en permanence et faisant le relais entre tous. Il aura été un lutteur infatigable, de ceux qui n'acceptent pas de baisser les bras.

Stéphane était notre ami, notre compagnon de lutte, il restera dans notre coeur et dans notre mémoire.

Anne

Een peilloos verdriet overschaduwde onze vereniging.

Op 28 augustus 2012 overleed onze vriend en strijdmakker Stéphane Sergeant, voorzitter van de regio Brussel. Stéphane was gedurende verschillende jaren één van de steunpilaren van de vereniging waarvoor nooit iets teveel was. Dit ondanks een slepende ziekte die hem sinds enkele jaren probeerde onderuit te halen.

Op een activiteit in de regio Brussel kwam hij in contact met de vereniging. Op 18 januari 2002 namen de Vrienden van Cuba deel aan een informatieavond over Cuba georganiseerd door "Service Civil International". Ik was er heen gegaan met Alberto, een Cubaanse vriend, om eventueel vragen te beantwoorden van het publiek. De avond werd afgesloten met een maaltijd en Stéphane kwam bij ons aan tafel zitten en een lang maar vooral boeiend gesprek kwam op gang. Geboeid door het thema bleef Stéphane vragen stellen. Van bij het begin zat het goed. Stéphane maakte zich lid van de vereniging waar hij met hetzelfde enthousiasme van het eerste moment is blijven werken. Enkele maanden na de bewuste kennismaking volgde hij Mark op als regionaal voorzitter van de regio Brussel, een functie die hij sindsdien met hart en ziel uitoefende. Hij werd de drijvende kracht achter verschillende projecten en activiteiten zoals Instrumenten voor Cuba, onze deelname aan de Feria Andaluz, een film over de reis van Marka in Cuba, de cultuurweek in Evere met een aantal tentoonstellingen, concerten en uiteenzettingen, etc. Stéphane ging steeds op zoek naar interessante projecten en nieuwe mogelijkheden zowel binnen de regio als voor de vereniging. Bovendien was hij één van de redacteurs van de Cuba Sí.

Vanaf het moment dat hij ziek werd en dit hem helaas belette om deel te nemen aan activiteiten en vergaderingen hielp hij mee vanuit zijn bed. Met zijn computer in de aanslag organiseerde hij verder nieuwe activiteiten, hield hij contact met de leden van de regio, bezorgde hij ons interessante artikels en volgde hij de lopende projecten op. Hij was een onuitputtelijke strijder die er geen moment aan dacht om bij de pakken te gaan neerzitten.

Stéphane was onze vriend, onze strijdmakker, en hij behoort tot die mensen waaraan de herinnering een spontane glimlach oproept en je diep vanbinnen een warm gevoel geeft. We zullen je niet vergeten, Stéphane !

Anne (vert. A. Dirckx)

Verkiezingen in Cuba

Begin juli riep de Staatsraad op tot de uitvaardiging van verkiezingen, in overeenkomst met de Grondwet en de Wet N° 72 van 29/10/1992, voor de verkiezing van de afgevaardigden bij de gemeentelijke en provinciale raden van de Poder Popular (Volksmacht) en van de volksvertegenwoordigers van de Nationale Vergadering van de Poder Popular. De verkiezingen voor de gemeentelijke raden (elke 2 jaar en zes maand) zullen plaatsvinden op zondag 21 oktober 2012 en 28 oktober voor de tweede ronde (daar waar geen enkele kandidaat meer dan 50% van de geldig uitgebrachte stemmen haalde).

De datum van de verkiezingen op provinciaal en nationaal vlak (elke vijf jaar) zal later worden vastgesteld. Meer dan 14.100 verkiezingscommissies zijn verantwoordelijk voor de organisatie, de leiding en de geldigheid van het verkiezingsverloop. Deze commissies, waaraan meer dan 78.000 personen meewerken, staan in voor de strikte toepassing van het verkiezingsstelsel en voor de aanmoediging tot een vrije deelname van de bevolking. Aangezien vele deelnemers voor een eerste keer instaan voor deze taak wordt veel aandacht besteed aan hun informatie en vorming om het stelsel grondig te kennen in al zijn aspecten.

Parallel met deze voorbereidingen wordt ook werk gemaakt van de actualisatie van de kiezerslijsten.

De volksvergaderingen voor het selecteren van de kandidaten zijn voorzien tussen 3 en 29 september. In elk kiesdistrict moet men het aantal kandidaten vaststellen in overeenstemming met het aantal inwoners van het district.

Reeds vanaf begin augustus is men volop bezig met de voorbereiding van deze fase.

26/7/2012 : 59e verjaardag van de aanval op de kazerne Moncada en de kazerne Carlos Manuel de Céspedes

In zijn (korte) toespraak tijdens de traditionele 26-juli viering, dit keer in Guantanamo, benadrukte Raúl Castro twee items.

Inzake binnenlandse aangelegenheden benadrukte hij, eens te meer, de noodzaak economisch te presteren. *“Stilaan verwezenlijken we de geplande objectieven op basis van de middelen waarover we beschikken”*. Uitdrukking gevolgd door een verwittiging : geen loonsverhoging zonder groei van de productie en groei van de productiviteit, vooral inzake voedselproductie.

Op het gebied van buitenlandse politiek herhaalde Raúl de bereidheid van Cuba om een dialoog aan te gaan met de Verenigde Staten, over mensenrechten en over democratie, over alles, maar op een voet van gelijkheid. *“Wij zijn niet onderworpen, wij zijn de marionnet van niemand”*. En zoals gewoonlijk geen enkele respons van de tegenpartij.

Tot slot verklaarde hij : *“Eens te meer verkondig ik hier onze vreedzame bedoelingen, maar ons volk kan zich verdedigen, hier moet niemand zeggen wat men moet doen”*.

L’agenda politique du mois de juillet a été particulièrement chargé avec une session plénière de l’Assemblée Nationale du Poder Popular, un Conseil des Ministres et une réunion du Comité central du PCC, sans oublier le traditionnel anniversaire du 26 juillet et la mise en route des préparatifs pour la tenue d’élections et pour le recensement des personnes et des logements (prévus pour septembre - octobre).

L’Assemblée nationale du Pouvoir populaire

Les députés cubains ont siégé en séance plénière les 23 et 24 juillet, mais étaient déjà à La Havane dès le 19 pour assister à la présentation de nombreux rapports par les commissions du parlement et par certains ministères ou organismes de l’état. Il faut rappeler que les commissions livrent un travail permanent tout au long de l’année, basé sur les textes, les consultations et les débats avec tous les interlocuteurs que les députés estiment devoir rencontrer, les visites dans tout le pays, etc. Ce petit rappel pour empêcher l’impression que le travail parlementaire ne se limite qu’à quelques jours par an.

Faire un rapport de tous les thèmes abordés est impossible dans les limites de cet article. Signalons simplement les principaux sujets abordés : le projet de nouveau système fiscal (un des points clés de la session), des rapports de la Banque Nationale, du Ministère de l’Education Supérieure, de l’Institut National des Ressources Hydrauliques, suivis des rapports et débats des 12 commissions permanentes du parlement (englobant l’éducation, la santé, l’économie, la fiscalité, l’agroalimentaire, la défense, les industries, les affaires constitutionnelles et juridiques, la jeunesse, les services, les affaires étrangères, les sports, etc.

L’ordre du jour de la séance plénière des 23 et 24 juillet comprenait : le projet de loi sur le système fiscal, la liquidation du budget 2011, l’exécution du plan de l’économie et du budget pour le premier semestre, l’implémentation des “lineamientos” (directives) du VIe Congrès du PCC et un rapport du Ministère de la Santé Publique (MINSAP). Cette énumération suffit déjà pour apprécier le travail intense des députés. Dans l’analyse des travaux deux aspects sont à mettre en avant plan : la mise en pratique des lineamientos (qui ne restent donc pas lettre morte) et les nombreuses interventions, souvent très critiques, par les députés. Finalement, une fois les rapports analysés et approuvés, le projet de loi sur la fiscalité a été approuvé par le parlement. Une nouvelle vice-présidente, Ana María Mori Machado, jeune députée, a été élue par le parlement.

Dans son discours de clôture de la session Raúl Castro a rappelé les tendances marquantes de ce dernier semestre. Le PIB s’est accru de 2,1% (0,2% de plus que prévu) et l’industrie sucrière poursuit sa récupération (17,1% de croissance). Le tourisme progresse encore (une hausse de 5,8% du nombre de visiteurs) et les principaux indicateurs économiques s’améliorent.

L’application des lineamientos se poursuit, des progrès sont notables dans l’octroi de crédits et dans la politique fiscale, et les principes fondamentaux pour une nouvelle politique monétaire ont été étudiés. Le processus doit se poursuivre sans hâte excessive, avec exigence, rigueur et une systématisation étudiée. En prévision d’une loi générale sur les coopératives, la création expérimentale de coopératives dans d’autres secteurs que l’agriculture a été approuvée. Pour la fixation d’un nouveau système de relations entre les entreprises et l’état, un groupe d’entreprises a été sélectionné pour des essais d’autonomie de gestion. Un nouveau Code du Travail est en préparation pour rencontrer les formes de travail non étatique, qui sera soumis aux députés en août 2013, après discussion avec les travailleurs et les syndicats. Des mesures sont prises pour favoriser la production et la commercialisation de denrées alimentaires et la superficie des terres en friche octroyées en usufruit a été portée à 67,10 hectares.

Raúl a fermement insisté sur l’application des lineamientos, sans improvisations et sans passions, en se méfiant des commentaires, pas toujours bienveillants, tant à l’intérieur qu’à l’extérieur du pays. Une thérapie de choc ne ferait que mettre en danger la stabilité du pays et l’unité du peuple et est donc exclue.

En politique internationale les visites de Raúl en Chine, au Vietnam et en Russie ont renforcé les liens de coopération et d’amitié avec ces pays. Les Etats-Unis continuent, eux, leur politique d’intervention entre autres par l’emploi des nouvelles technologies à des fins subversives.

Cholera in Cuba

Als je hoort van een cholera epidemie denk je direct aan Indië, waar het voor het eerst werd vastgesteld, of meer recent aan Haïti, maar zeker niet aan Cuba. Want in Cuba is er een goed functionerend gezondheidssysteem dus daar kan dit niet gebeuren. Is deze zienswijze correct?

Uiteraard niet. Cholera wordt veroorzaakt door een bacterie *Vibrio Cholera* genaamd en deze voelt zich op zijn best in brak water. Besmetting kan dus door het eten van vis uit besmet water, of doordat groenten gewassen zijn met besmet water. De bacterie verspreidt zich razendsnel, zeker in tropische landen met veel water.

Dus het moet ons niet verbazen dat eind juni in Manzanillo, in de provincie Granma een uitbraak van cholera gerapporteerd werd. De kwaliteit van een gezondheidssysteem kan je meten aan hoe snel de uitbraak onder controle komt, het aantal patiënten en de mortaliteit. De laatste officiële gegevens (rond 23 juli) wijzen op 158 geïnfecteerden en 3 (1,9%) patiënten zijn overleden. In Haïti zouden er 250.000 geïnfecteerden geweest zijn met 5.000 doden (2%), maar er is discussie over deze cijfers. Dus de aanpak in Cuba is zeker effectief te noemen. In de Dominicaanse Republiek was er verleden jaar een uitbraak met 500 gasten van een trouwfeest geïnfecteerd door besmette vis uit Haïti. Wat nog moet uitgezocht worden natuurlijk is hoe de kiem in Cuba terechtgekomen is. Het zou wel eens het gevolg kunnen zijn van de Cubaanse solidariteit. De bacterie zou in het land gebracht kunnen zijn langs een arts die in Haïti tegen cholera vecht.

De medische aanpak van de crisis is zeker effectief, over de mediaaanpak kan men zich toch vragen stellen. De pers in Miami heeft natuurlijk te stevig gecommuniceerd hierrond, maar het gebrek aan informatie in de Cubaanse pers en de calimero houding aangenomen door president Castro zijn even spijtig. Een open communicatie naar de buitenwereld over het aantal gevallen en de aanpak en evolutie zonder paniek te creëren (of valse rust) is bij zulke tot de verbeelding sprekende ziekten superbelangrijk. Zeer beperkt communiceren (hierbij moet ik voorzichtig zijn want ik heb dit niet dag tot dag opgevolgd dus met terug te keren in de tijd kan ik dingen over het hoofd gezien hebben en kon ik enkel het internet en niet de geprinte versies checken, maar deze internet search op het woord cólera in de Cubaanse kranten Granma, Juventud Rebelde en Trabajadores op 31 juli leverde geen enkel artikel op, veel over cholera in Haïti daarentegen. Zoekende op de bacterie zelf "vibrión" leverde 1 resultaat op 3 juli. Hier wordt van diarree gesproken en dus de bacterie vermeld maar er wordt niet echt van cholera gesproken. Ook zijn er nog enkele andere mededelingen geweest), of als men dan toch communiceert met de vinger wijzen naar de buitenlandse pers die het Cubaanse gezondheidssysteem wil onderuit halen, werkt in deze contraproductief. Immers, toerisme is voor Cuba een belangrijke bron van inkomsten. Laat het informeren van deze toeristen dus niet over aan de niet Cuba gezinde pers, maar doe dit proactief zelf.

Weldra een Cubaans geneesmiddel op de Europese markt ?

Voor direct zal het nog niet zijn, maar voor het eerst zijn er stappen gezet. Om als geneesmiddel ter beschikking te zijn op de Europese markt moet het bedrijf een markttoelating krijgen. Dit wordt geleverd door het Europees Medicament Agentschap (EMA). Deze instantie geeft de markttoelating uiteraard enkel op basis van een dossier dat betrouwbare gegevens bevat die voortkomen uit gecontroleerde klinische studies.

Het Cubaanse Centro de Ingeniería Genética y Biotecnología (CIGB) gaat begin 2013 zulk een studie starten met Heberprot-P. Bedoeling is om een 700 patiënten met diabetesulcera te behandelen in vergelijking met de huidige standaardbehandeling. De studie zou een 2-tal jaar duren. Telt men daar de procedure bij EMA bij dan zijn we nog een jaar verder, en dan nog de terugbetaling in België. Dus voor 2017-18 moeten we dit product niet op de Belgische markt verwachten. Cubaanse studies toonden aan dat in 80% van de gevallen de ulcera tekenen van genezing vertoont. Dit zou resulteren in een verlaagd aantal wondinfecties, minder gangreen en minder amputaties. Veelbelovend, maar nog even geduld.

Mark Lamotte

Een Belg benoemd tot hoofd van de Delegatie van de Europese Unie in Cuba

Herman Portocarero, de Belgische diplomaat, werd benoemd tot hoofd van de EU-delegatie in Havana. Hij is momenteel consul-generaal voor België bij de Verenigde Naties in New York en was Belgisch ambassadeur in Cuba van 1995 tot 1999.

Naast zijn diplomatieke carrière kreeg Portocarero bekendheid als schrijver (zowel in het Nederlands als in het Frans). In 2006 kreeg hij de Hercule Poirot prijs voor zijn roman "New Yorkse nachten".

Bij de vrienden van Cuba is hij bekend door zijn roman "Cubaanse nachten. Onmiddellijke mémoires 1995-1999", in 2000 uitgegeven door Van Halewyck, met hetzelfde jaar niet minder dan vijf herdrukken. Rond Cuba produceerde hij ook de film "Mi Corazón Venenoso", de documentaire "Rythm & Smoke" en de langspeelfilm "Trance Atlantico".

Freddy Tack

Il y a 50 ans : Cuba et la "crise des missiles"

En octobre 1962, le monde est au bord de la guerre nucléaire entre les deux "grands", avec la Crise des missiles. Quand, en s'attachant au point de vue cubain, on en fait le bilan, apparaît une série d'éléments qui ne sont que rarement considérés.

L'impérialisme veut se venger

Dès le *triumfo*, le renversement du dictateur Batista par les troupes de Fidel Castro, les USA vont tout faire pour renverser la situation. Refus d'acheter les surplus de sucre cubain, refus d'exporter à Cuba le pétrole US, refus de traiter dans les raffineries cubaines (à capitaux étasuniens) le pétrole fourni par l'URSS : premiers signes du futur *blocus économique*; sabotages et autres actes de déstabilisation et entrainement par la CIA d'exilés cubains pour un débarquement : premiers signes de la menace militaire. Dès la présidence d'Eisenhower, le message est clair : Cuba représente une autonomie économique et un programme social que l'impérialisme US ne peut accepter sur "son" continent; c'est une menace de contagion. La question de Cuba intervient aussi dans la campagne électorale entre Kennedy et Nixon en 1960, chacun accusant l'autre de faiblesse. La pression du lobby anticastriste en Floride et l'appui de Castro et de Guevara à la décolonisation et aux 'non-alignés' alimentent aussi la volonté de renversement. Cette politique va induire une dépendance de Cuba envers l'URSS : pour le sucre, le pétrole... et bientôt pour tout le commerce et pour la défense, ce que les autorités castristes n'avaient pas programmé initialement.

Kennedy mène une stratégie anti-castriste cohérente et réfléchie

Le nouveau président va immédiatement (mars 1961) mobiliser l'OEA (Organisation des Etats Américains) avec son 'Alliance pour le progrès' qui promet soudain développement économique, alphabétisation et réforme agraire (... en cours à Cuba !) tout en imposant l'isolement économique et politique de l'île :

"...Nous proposons de mener à terme la révolution des Amériques, afin de construire un hémisphère où tous les hommes peuvent espérer un niveau de vie décent dans la dignité et la liberté. Pour atteindre cet objectif, la liberté politique doit accompagner le progrès matériel... Notre alliance de gouvernements libres doit veiller à éliminer la tyrannie de l'hémisphère dans lequel elle n'a pas sa place. J'exprime spécialement mon amitié aux peuples de Cuba et de la République dominicaine et l'espoir qu'ils rejoindront bientôt la société des hommes libres..."

Seul le Mexique refuse de rompre ses relations diplomatiques. Quelques mois plus tard, la 'Crise des Missiles' va permettre d'exclure Cuba de l'OEA pour... 47 ans.

En avril 1961, le débarquement des troupes d'anti-castristes de la CIA dans la *Baie des cochons* est un fiasco total grâce à l'efficacité de l'armée cubaine. Kennedy sort furieux de cette aventure, dit-on, contre la CIA qui l'a mal informé et contre Castro qui a ridiculisé les USA. Le blocus étasunien, qui devient officiel en février et mars 1962, est ainsi le deuxième axe de la politique cubaine de Kennedy, après celui de l'OEA. Il appelle les alliés occidentaux à participer au blocus, mais ne les convaincra qu'après la crise des missiles. Le troisième volet est celui de la déstabilisation. Ce sera dès novembre 61 *l'opération Mangouste* (ce petit carnivore qui résiste au venin...) : propagande, sabotages et perturbations du gouvernement et de l'économie cubaine, utilisation des bérets verts américains, destruction des récoltes sucrières cubaines en passant par le minage des ports, sont au programme (révélé en 1975). On planifie un soulèvement pour... octobre 1962. Des manoeuvres navales répétitives et explicites (*'débarquer sur un îlot et capturer le dictateur Ortsac'...*) sont menées. On a appris plus récemment que des attentats sur le sol étasunien et à attribuer faussement aux cubains étaient prévus pour préparer l'opinion US à une guerre. Il y a enfin les préparatifs militaires d'invasion. Les plans pour bombarder et envahir Cuba ont fleuri au sein de l'Armée yankee au début 1962 et les diverses options étudiées seront longuement discutées durant les quelques jours de la crise des missiles.

Cuba cherche une aide militaire, Khrouchtchev propose les missiles

Depuis l'invasion manquée, les dirigeants cubains sont certains que les USA vont y revenir. Leur armée populaire est forte de 270.000 hommes, mais manque de moyens. Il se tournent à nouveau vers l'URSS et lui demandent une aide militaire, en tant qu'Etat indépendant, membre de l'ONU, et selon ses principes d'autodétermination et de non ingérence. Khrouchtchev conçoit le problème dans le cadre de la course aux armements entre les deux 'grands' et propose d'installer des bases soviétiques de missiles, avec un contingent de 50.000 soldats russes, et des bombardiers. Il obtient ainsi un équilibre des forces (après les missiles étasuniens installés en Italie et Turquie) et rend Cuba 'intouchable' malgré l'éloignement de l'URSS. Même si les autorités cubaines ont marqué leur accord, elles regrettent cette dépendance extérieure. Ainsi Khrouchtchev se permettra de négocier 'ses' bases sans en référer à Fidel Castro.

Kennedy prend l'initiative et l'avantage dans l'épreuve de force

Dès septembre 1962, les travaux en cours sont découverts. Interpelée, l'URSS affirme qu'il s'agit d'armements défensifs. Le 14 octobre, un avion espion U-2 montre les installations de missiles. Pendant 8 (!) jours, le cercle d'experts rassemblé à la Maison Blanche va adopter une stratégie : le bombardement (limité aux bases, ou général) et l'invasion sont postposés, pour laisser d'abord une porte de sortie à l'URSS, moins risquée, surtout quelques semaines avant les élections 'mid term'. Le 22 octobre, par un discours de dramatisation, Kennedy annonce un blocus naval de la baie des Caraïbes, une 'quarantaine militaire' de Cuba par 280 navires, un renforcement de la garnison de Guantanamo; il réclame le retrait des missiles. Durant six jours, toutes les armes nucléaires de la planète sont en état d'alerte maximum et plusieurs incidents dramatiques surviennent. Le 28 octobre, Khrouchtchev finira par céder, ayant obtenu en contrepartie un engagement US à ne pas envahir Cuba et à retirer les missiles de Turquie (ce qu'il avait suggéré deux jours plus tôt).

Castro s'en tient aux principes de l'Etat indépendant et légitime

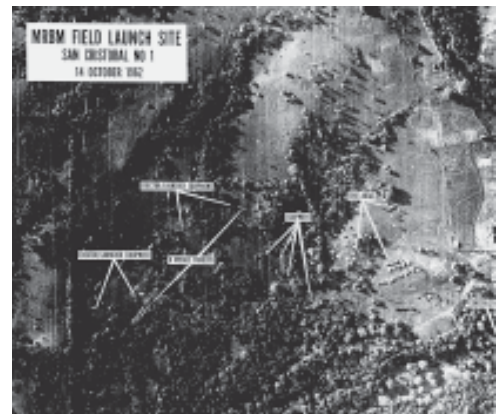
Plusieurs faits illustrent la position prise par les autorités cubaines, qui se refusent à céder à la force. Elles décident de défendre leur espace aérien et font abattre un avion U-2 le 27 octobre. Le lendemain, Castro juge que l'invasion US est sans doute imminente et, imaginant le dilemme du président soviétique, écrit à Khrouchtchev qu'il faudrait riposter à l'attaque en utilisant les missiles, quitte à sacrifier Cuba plutôt que de reculer (cette célèbre lettre est généralement mal interprétée comme un appel à la guerre). Le 30 octobre, face à U Thant, Secrétaire général de l'ONU, qui souhaite une inspection des travaux, Castro refuse catégoriquement de céder à cette demande car Cuba n'a commis aucun délit face à un acte de piraterie maritime évident. Finalement, les USA ayant soudain revendiqué en surplus le retrait des bombardiers Illiouchine-28 livrés à Cuba et prolongeant ainsi le blocus, Castro proteste et il ne cédera que le 21 novembre aux pressions soviétiques (le retrait des missiles étant achevé le 9 novembre, celui des bombardiers le 6 décembre). Surtout, Fidel a déclaré dès le 28 octobre que les garanties énoncées par Kennedy ne seront effectives qu'en adoptant ces "cinq points" en surplus de la cessation du blocus naval :

- ◆ 1. Cessation du blocus économique et de toutes formes de pression commerciale des USA dans le monde contre Cuba.
- ◆ 2. Cessation de toutes les activités subversives, lancement d'armes ou d'explosifs, invasions de mercenaires, espions ou saboteurs, à partir du territoire étasunien ou états complices.
- ◆ 3. Cessation de toutes les actes de piraterie à partir des bases aux USA et à Porto-Rico.
- ◆ 4. Cessation de toutes les violations de l'espace aérien et des eaux territoriales cubaines par les USA.
- ◆ 5. Retrait US de la base de Guantanamo et restitution du territoire occupé.

Quel bilan ?

Les analystes supputent depuis toujours les bénéfices mutuels des deux grands après la Crise des missiles, et parlent très peu de Cuba. Plutôt que de paix, il faut parler de statu quo, de blocage. Chacun des deux grands a dû en rabattre dans l'épreuve de force, chacun a gagné et perdu. Il est certain que la grande peur vécue dans le monde a forcé une certaine détente entre eux (téléphone rouge, projets de désarmements...). On doit aussi constater que Kennedy fut assassiné (sans doute pour des motifs intérieurs avant tout), que Khrouchtchev fut renversé (l'image pacifiste de l'URSS étant écornée, on lui reprocha notamment de l'aventurisme), que l'URSS a disparu tandis que Fidel Castro a fréquenté onze présidents US et maintenu le projet social cubain malgré les difficultés. Mais l'impérialisme étasunien a poursuivi la politique anti-cubaine d'Eisenhower et de Kennedy jusqu'aujourd'hui, ne rencontrant aucun des cinq points légitimes de Castro, maintenant les sabotages et subversions, aggravant le blocus économique autour de Cuba : un acharnement meurtrier. Et il a instauré une domination sévère sur les États d'Amérique latine durant quatre décennies, pour éviter la contagion cubaine. Que vaut après tant d'années l'engagement US de ne pas envahir Cuba ? Si l'invasion n'a pas eu lieu, c'est sans doute surtout au peuple cubain qu'on le doit, ainsi qu'au tournant pris récemment par plusieurs pays voisins.

Gilbert, de Charleroi

Une photo aérienne prise par l'avion espion U2 le 14 octobre 1962

Carte du blocus naval de Cuba en octobre 1962 (www.cubacrisis.net)

Londen 2012: Goud 5 - Zilver 3 - Brons 6

De Cubaanse verwachtingen voor de Olympische spelen waren deze maal veel lager dan de vorige keren. Immers, geen baseball meer op het programma, en het Cubaanse mannen- en vrouwen volleybal team konden zich niet plaatsen.

Idalys Ortiz

Cuba telt ongeveer evenveel inwoners als België, maar haalt meer dan 3 maal zoveel medailles, en dit met een veel kleiner budget en minder aanwezige atleten. Nochtans kunnen de Cubanen niet tevreden zijn over de oogst. In Athene haalden ze 9 gouden, 7 zilveren en 11 bronzen medailles (27 in totaal). In Peking slechts 2 maal goud, maar 11 maal zilver en 11 maal brons (24 in totaal). Nu dus slechts 14.

Toch waren er positieve punten. Cuba blijft een sterke boksnatie. Er waren 10 titels te verdelen bij de mannen. Cuba haalde er 2 binnen met Iglesias (64 kg) en Ramiréz (52 kg) en ook nog 2 bronzen. Minder dan vroeger, maar zeker niet slecht. In het vrouwenboksen, een nieuwe discipline, spijtig genoeg geen spoor van Cuba.

Mijaín López

Robeisy Ramírez

Atletiek was echter een zware ontgoocheling. Op de 2 vorige olympiades schitterde Cuba in het hordelopen, de springen en de werpnummers, nu slechts 2 medailles. Silva haalde zilver in het polsstokspringen bij de vrouwen door met een evenaring van haar persoonlijk record dubbel Olympisch kampioen en meermalig wereldkampioen en 26 maal wereld-recordhoudster Isenbayeva voor te blijven. Suarez smeedt in de 10-kamp de speer ongelofelijk ver, meer dan 79 meter, en zorgde er zo voor dat de Belg Hans Van Alphen geen medaille pakte. Gouden medaille van Peking Dayron Robles viel gekwetst uit in de finale van de 110 meter horden, maar aflossing is op komst met Orlando Ortega (6). Vooral in de werpnummers bij de dames, met veel deelnemers, liet Cuba het zwaar afweten, maar dit zou te wijten kunnen zijn aan de generatiewissel. De kampioenen van Peking zitten aan het einde van hun carrière, voor de jongeren kwamen deze spelen iets te vroeg.

Leuris Pupo

Roniel Iglesias

In het judo werden 1 gouden en 2 zilveren medailles weggekaapt op 8 deelnemers. Te herinneren valt dat Idalys Ortiz (>78 kg) de eerste Saoedische vrouw op de Olympische spelen ooit in de eerste ronde uit het toernooi wipte in haar race naar goud.

Worstelen was ook goed voor 1 gouden (Mijaín López 120 kg) en 1 bronzen medaille. Er was echter een grote delegatie van 12 worstelaars maar slechts 2 konden dus scoren.

Leuris Pupo behaalde goud in het 25 m pistoolschietsen bij de mannen.

Gewichtheffen en Taekwondo leverde 1 maal brons op.

Verder onthouden we toch enkele mooie resultaten in het zwemmen en het schoonspringen van de 10 m plank. Een Cubaan in de 100 m vrije slag finale is zeker uniek, en een 5de plaats in het schoonspringen, en er zat meer in, zijn zeker niet slecht.

Ook bij de dames in het baanwielrennen zagen we een aantal mooie Cubaanse prestaties met een Olympisch diploma in de sprint en in het omnium.

Te noteren valt ook nog dat een aantal Cubanen deelnamen aan de atletiek onder Italiaanse en Spaanse vlag. Zij konden echter ook geen medailles wegkopen.

We kunnen toch besluiten dat met de voor handen zijnde middelen Cuba uitmuntend blijft in de sporten waar techniek dient gekoppeld aan spierkracht.

XIème Biennale d'Art contemporain de La Havane

La Biennale de la Havane, née en 1984, est considérée comme l'une des plus importantes manifestations artistiques au monde. Un événement incontournable qui attire à La Havane des artistes de renom du monde entier. Elle a lieu tous les deux ans dans la capitale cubaine. A l'origine elle avait été lancée dans le but de faire la promotion de l'art contemporain des pays appelés du "tiers-monde". Mais au fil du temps l'événement a pris de plus en plus d'ampleur et a été élargie aux artistes du monde entier. Les oeuvres sont dans leur majorité des peintures, des photographies, réalisées à partir de différentes techniques. Les thèmes sont extrêmement variés, l'art, la tradition, la mémoire, l'urbanisation, la société ...

La onzième Biennale de La Havane s'est tenue du 11 mai au 11 juin 2012 et a transformé la ville entière en une salle d'exposition et de spectacle géante. Une centaine d'espaces publics de la capitale cubaine participaient à l'événement. C'est comme "apporter l'art au bruit de la rue".

Parallèlement aux manifestations officielles de la Biennale et aux activités offertes en "off", des centaines d'autres artistes se sont donné rendez-vous jusque dans les rues de La Havane pour ce festival de peinture et sculpture, photos et films, montages et performances diverses. La population, enthousiaste, a répondu "présent" dans cette féerie de l'expression artistique multiple. L'Art était omniprésent dans les espaces publics de différents quartiers de La Havane, la vieille Havane, la forteresse du Morro, le quartier de banlieue, San Augustin, le Malecon (bord de mer) etc... Un événement résolument tourné vers la jeune création africaine et caribéenne. Y ont assisté plus de 180 artistes de 43 pays.

Si la majorité des artistes sont Cubains - dont certains basés aux Etats-Unis comme Carlos Garaicoa, Florencio Gelabert Soto Castillo Valdés ... les cinq continents sont représentés par des artistes de tous genres.

Le thème de cette année était : Pratiques artistiques et imaginaire social. Le thème de la mémoire était au centre de l'exposition.

La tendance à l'homogénéisation, conséquence de la mondialisation et de la capacité des médias à fabriquer des mémoires collectives manipulées, provoque une amnésie de plus en plus généralisée. C'est pourquoi la Biennale a voulu développer le thème de la mémoire afin d'attirer l'attention sur les expressions artistiques qui tendent à récupérer ces zones de mémoire.

La décolonisation qui commença au 19ème siècle a permis la réévaluation des cultures des pays qui avaient été soumis à une mémoire d'assujettissement. Il fallait leur restituer une mémoire et démanteler les définitions basées sur l'exclusion qui niait à ce monde la possibilité d'occuper un espace dans la culture universelle. Il fallait désacraliser la Grande Histoire de l'Art, une discipline dont la tradition ethnocentrique est bien connue.

Dans le contexte actuel, la relecture des patrimoines historiques et des imaginaires symboliques collectifs (politiques, sociaux, religieux, culturels) oxygène la production artistique. Le regard de ces artistes vers le passé ne laisse pas de place à "la représentation innocente". Il existe une communication où la mémoire n'a pas perdu son sens et où l'artiste préserve son "don-quichottisme" en essayant de neutraliser les effets d'une société en crise.

La Biennale a exploré les liens entre l'art, l'espace public et le citoyen, les différentes significations du secteur public, en tenant compte des interventions dans les espaces urbains, les projets à caractère interactif, ludique, multidisciplinaire, les processus d'insertion sociale.

Dans le texte fondateur de cette édition 2012 on peut lire :

"L'art a étendu son espace d'action. Ses manières d'agir et les façons de structurer ses narratives continuent à créer le débat. Il est toujours et encore polémique de déterminer ce qui peut être acceptable ou non dans la présentation d'une œuvre, tout comme l'impact que peut avoir tel ou tel processus de travail [créatif] d'un point de vue éthique. [...]

La manière dont nous comprenions la relation de l'art avec la vie ne correspond pas à une formulation mécanique, et n'est pas non plus une téléologie qui serait le but de toute chose. Les galeries, les centres d'art et les musées ont incorporé de façon progressive une stratégie de promotion qui favorise un art plus participatif et qui implique le spectateur. [...]

Nous voulons mettre en valeur le rôle de l'art dans la transformation d'objets et comme catalyseur de thèmes sociaux. [...] Pour cette Biennale il est crucial de permettre ce dialogue entre dedans et dehors, de travailler avec l'art vif/vivant et d'engager de manière permanente le spectateur. Nous désirons convertir le contexte cubain et les espaces publics en un laboratoire temporaire d'expérimentation artistique".

Cuba, un petit pays aux grandes idées et à l'imagination débridée.

Brèves nouvelles culturelles

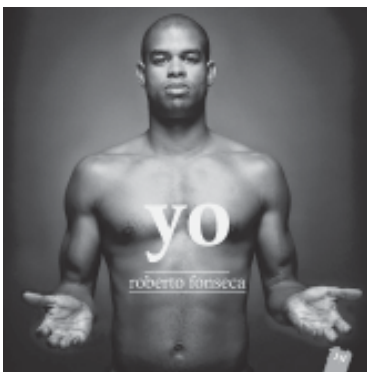
La France décore Abel Prieto (Juillet 2012)

Le gouvernement français a décoré l'ex-ministre de la Culture, Abel Prieto, de l'Ordre des Arts et des Lettres. La cérémonie s'est déroulée à l'ambassade de France à La Havane en présence de Dagoberto Rodríguez vice-ministre des Affaires Étrangères et de Fernando Rojas vice-premier ministre de la culture. Écrivain et intellectuel Abel Prieto a été Ministre de la Culture de 1997 à 2012. Il vient d'être nommé conseiller du président cubain Raúl Castro.

El canto quiere ser luz : Un disque de chœurs cubains primé en Allemagne (Juillet 2012)

Berlin - L'album *El canto quiere ser luz*, enregistré par le Choeur National de Cuba et Entrevoces sous la direction de la professeur Digna Guerra (Disque Colibri), a remporté le prix Echo Klassik de l'Académie Phonographique d'Allemagne pour récompenser le haut niveau d'interprétation des formations vocales et la solidité du répertoire comprenant des œuvres d'illustres compositeurs comme Leo Brouwer, Electro Silva, Roberto Valera et Frank Fernández, Miguel Matamoros, Silvio Rodríguez ou Oscar Hernandez, entre autres.

Le jazziste cubain Roberto Fonseca en tournée en Europe (Avril 2012)

La Havane, (PL) - Le jazziste cubain Roberto Fonseca fait une tournée en Europe pour présenter sa plus récente production discographique.

Dans son dernier disque : "Yo", participent des musiciens d'Afrique, du Brésil et de Cuba.

Né en 1975, alors qu'il n'avait que 15 ans,

Roberto Fonseca a offert son premier concert au Festival Jazz Plaza 1991.

Considéré par la presse spécialisée comme l'une des grandes figures du jazz cubain actuel il a enregistré huit disques.

En 1999 deux de ses premières productions ont été lancées sur le marché et dès lors il a parcouru les scènes de toutes les latitudes, dont le Palais des Congrès de Paris, le Albert Hall de Londres, le Beacon Theatre de New York, et le Sydney Opera House en Australie.

La Nuit des Livres à Cuba (Juillet 2012)

La Nuit des Livres a lancé une nouvelle campagne d'été pour promouvoir la lecture dans tout Cuba.

Au programme : Une présentation de livres de 15 maisons d'édition, des réunions dans les rues et des hommages aux grands écrivains comme Virgilio Piñera, Nicolas Guillen, Dulce Maria Loynaz ...

Cette aventure littéraire s'est étendue à toutes les capitales provinciales du pays avec une offre particulièrement destinées aux jeunes.

Les "Lectures d'été" organisent aussi les mini foires du livre dans différentes municipalités, des tournées littéraires dans les communautés de la montagne et les pénitenciers du pays.

Un accord Cuba-France pour la protection du patrimoine cinématographique (Juin 2012)

L'Institut Cubain de l'Art et de l'Industrie Cinématographique (ICAIC) et l'Institut National de l'Audiovisuel (INA), de France, ont signé un accord pour restaurer et numériser la collection Noticiero ICAIC Latinoamericano. Omar Gonzalez, Président de l'ICAIC, et Mathieu Gallet, directeur de l'INA, ont paraphé un accord de coopération culturelle afin de protéger les fonds du Noticiero, déclaré Patrimoine National de l'Île et inscrit dans le "Registre de la Mémoire du Monde" de l'UNESCO en 2009.

L'initiative pourra être étendue aux fonds d'Humberto Solás et de Tomás Gutiérrez Alea, dans l'intérêt du patrimoine immatériel de l'humanité.

Considéré comme un ensemble unique, de grande valeur historique, artistique et patrimoniale, le Noticiero ICAIC Latinoamericano a été réalisé par le documentariste cubain Santiago Alvarez et il constitue un témoignage cinématographique des grands événements nationaux et internationaux de la seconde moitié du XXe siècle.

Dwars door Cuba deel 8: Sancti Spíritus

Youri Blicck

Een kleine maar zeker niet te versmaden provincie in Centraal-Cuba is Sancti Spíritus. De provincie kan bogen op de aanwezigheid van een stukje Unesco-werelderfgoed binnen haar grenzen, het befaamde stadje Trinidad, een eveneens kleurrijke koloniale hoofdplaats alsook een deel van de tweede hoogste bergketen van het land : het subtropische Escambray-gebergte.

Uiteraard begint een verkenning van de provincie Sancti Spíritus bij Trinidad, de bekende koloniale parel aan de centrale zuidkust van Cuba. Sinds 1988 mag het plaatsje zich erop beroemen een stuk werelderfgoed te zijn en haar rijke geschiedenis valt nog overal in de straten en de gebouwen af te lezen.

Eén van de eerste nederzettingen die de Spanjaarden bij hun komst op het Antillen-eiland Cuba stichtten was Trinidad. Het stadje vormt immers – samen met onder meer Havana en Santiago de Cuba – één van de eerste zeven steden die door de Spanjaarden gesticht werden als de zogenaamde “siete villas”. Hernan Cortés, de latere conquistador van het Azteken-rijk, zou hier in de regio zijn manschappen hebben verzameld om met een expeditie koers te zetten naar meer “nieuw land” in het westen. Desondanks

bleef het stadje lange tijd een vergeten oord waar smokkelaars, piraten en avonturiers hun heil zochten. In het begin van de 19de eeuw kwam hierin verandering toen de regio – onder meer door toedoen van heel wat Franse kolonialen die op de vlucht waren voor een slavenopstand in Haïti – een kerngebied werd van de snel groeiende suikerindustrie. Trinidad werd rijk door de aanwezigheid van tientallen suikerplantages en suikermolens. Verschillende suikerbaronnen lieten er in de omringende valleien hun hacienda's optrekken en in de stad zelf hun koloniale residenties. Het stadje bloeide en straalde koloniale schwing en rijkdom uit. Het havenstadje van Trinidad, Casilda, zorgde voor de aanvoer van slaven en de uitvoer van suiker.

Door de opkomst van grotere schepen met een grotere diepgang bleek ineens de kleine haven van Casilda onvoldoende en men ging uitkijken naar betere havengelegenheden. De enorme en diepe baai van het nabijgelegen Cienfuegos bleek een uitgelezen mogelijkheid om uit te wijken. En zo geschiedde. Cienfuegos won alsmear meer aan belang als haven en Casilda en het bijhorende Trinidad raakten in vergetelheid. De beide onafhankelijkheidsoorlogen van de 19de eeuw zorgden voor de doodsteek. Veel van de suikerplantages rond Trinidad werden tijdens die oorlogen verwoest en Trinidad kwam dit verlies niet meer te boven. Het stadje bleef stilstaan in de tijd en begon aan een doornroosjeslaap die pas werd verstoord toen Unesco de plaats in 1988 op de werelderfgoedlijst zette en zo de deur opende voor het internationale toerisme. Vroege bezoekers kregen een uiterst schilderachtig stadje gepresenteerd met typisch Caribische, koloniale architectuur : pastelkleurige huizen, kasseien straatjes, daken met Andalusische dakpannen, paard en kar in de straat, een gezapig ritme. Vele kerken en woonhuizen getuigen nu nog steeds van de vroegere welvaart die de koloniale heersers met de handel in suiker, tabak en luxe-artikelen vergaarden.

Een bezoek vandaag begint meestal op het postkaartdecor van de Plaza Mayor. Het plein wordt omzoomd door met kasseien geplaveide straatjes, afgesloten door siersmeedijzeren hekken en omringd door hemelsblauw en mosterdgeel geschilderde koloniale gevels met grote ramen en dito deuren. Elke raamopening wordt gesierd door een mooi uitgewerkt siersmeedijzeren hek, net zoals dit het geval is bij nagenoeg elke woning van het oude gedeelte van Trinidad. Op die manier kunnen de ramen altijd open blijven staan zonder gevaar voor diefstal, een groot voordeel in het altijd hete klimaat van Cuba's zuidkust. Het plein wordt gedomineerd door de kerk van de Heilige Drievuldigheid, la Santa Trinidad, die haar naam gaf aan het stadje. Wat restauratie aan dit gebouw zou zeker op zijn plaats zijn maar desalniettemin vallen binnenin een aantal interessante zaken te bekijken zoals onder meer de mooi bewerkte cederhouten altaren, een kopie

van de Maagd van El Cobre alsook het kruisbeeld van la Vera Cruz (een legende vertelt dat het kruisbeeld uit Spanje naar de Nieuwe Wereld werd gestuurd maar onderweg raakte het schip verzeild in een storm en verging; het kruisbeeld speelde aan aan de kust van Trinidad en kreeg zo zijn plaats in de plaatselijke kerk).

Naast de kerk leiden trappen tot bij het huidige Casa de la Musica. 's Avonds worden hier vaak opzweepende muziekoptredens ten gehore gebracht en het noodzakelijke danspasje komt er bijna automatisch bij. Ooit echter waren deze trappen de plaats waar de in Casilda ontscheepte slaven naartoe werden gebracht om verkocht te worden, de slavenmarkt dus. Aan de overzijde van de straat staat het voormalige woonhuis van de pastoor, die als het ware alles netjes in het oog kon houden.

Wanneer we langs de trappen weg verder de straat volgen komen we automatisch bij de Casa de la Trova uit, een monument van het

uiterst muzikale Cuba. Elke zichzelf respecterende stad heeft vandaag de dag wel een Casa de la Trova binnen zijn grenzen: een plaats waar allerhande muzikanten hun werk aan het grote publiek kunnen laten zien en horen. Van bolero tot salsa, van experimentele jazz tot mambo, alles kan en mag op het toneel in de "huizen van de troubadours". Vaak alweer laat het publiek er zich verleiden tot meer dan één dans. Tegenwoordig weerklinkt 's avonds uit verschillende huizen van dit straatje warme muziek, opzweepende percussie of meeslepende salsa.

Wie alsmaar verder wandelt komt uiteindelijk aan het pleintje van Santa Ana uit, waar een deels gerestaureerd en deels pittoresk vervallen kerkje de aandacht trekt. Aan het pleintje ligt ook een voormalige Spaanse gevangenis waar vandaag een aantrekkelijke patio werd aangelegd en waar tevens een restaurant onderdak vond.

Wie zich wil verdiepen in de geschiedenis van de regio kan in Trinidad terecht in heel wat verschillende musea. Het romantisch museum (ondergebracht in het 18de-eeuwse Casa Brunet) laat u zien hoe de interieurs er tijdens de bloeiperiode van de suikerregio uitzagen ten huize van de suikerbaronnen, in het gemeentelijk museum (Casa Cantero) kan u de geschiedenis van de suikerindustrie in de regio reconstrueren en in het museum over het banditisme kan u meer te weten komen over de strijd tegen de contra-revolutionairen die zich in de eerste jaren van de jaren zestig schuil hielden in de bergen van het Escambray-gebergte en er de bevolking die het Castro-regime ondersteunde terroriseerden. Een natuurhistorisch museum (waar ooit de Duitse wetenschapper en ontdekkingsreiziger Alexander von Humboldt een tijdje woonde) en een museum van architectuur vervolledigen

het plaatje (beide in een koloniaal gebouw ondergebracht op de Plaza Mayor).

Trinidad nodigt uit tot flaneren, tot gewoonweg rondkijken en genieten van het dagdagelijkse leven in de straatjes van een historisch decor, tot wegdromen op het ritme van het Caribische leven. De meeste straten van het oude centrum laten een keure zien aan koloniale façades, decoratieve smeedijzeren hekken, vensters op interieurs die rijkelijk met mahoniehouten meubels zijn getooid, lachende gezichten.

Naast de eigen charme en attractie van Trinidad is het plaatsje ook een ideaal uitvalspunt voor een aantal mooie wandelingen in het subtropische Escambray-gebergte. Op amper 20 km van Trinidad – maar een steile klim – komen we bij Topes de Collantes, een soort vakantiedorp waar een aantal eenvoudige bungalows als hotelletje dienst doen en waarvandaan een aantal wandelingen kunnen gemaakt worden. De tocht naar de Caburni-waterval brengt de bezoeker door koffieplantages, langs mooie vergezichten en bosrijk gebied waar koningsvarens, mossen en epifyten vrij spel hebben.

In de buurt (mits eigen vervoer of een georganiseerde uitstap) kan ook een wandeling gemaakt worden naar Salto El Rocio, een waterval gelegen in een paradijselijk groene omgeving in de buurt van Guanayara.

Een uniek plekje is tevens El Nicho, letterlijk 'Het Nest'. Dit plaatsje ligt effectief als een nest in een ingesloten vallei hoog in de bergen. Verschillende (korte) wandelingen zijn uitgestippeld en brengen de bezoeker tot bij een aantal schitterende watervallen, natuurlijke zwempoolen en mooie vergezichten. Van bij El Nicho kan men wandelen tot bij de oevers van het Hanabanilla-stuwmeer, een langgerekt meer waar de mogelijkheid bestaat om een boottocht te maken te midden van de Escambray-keten. Her en der langs de oevers wachten totaal ongerepte wandelpaden de dieper gravende bezoeker op en nodigen uit om een heel authentiek stukje Cuba te leren kennen (plaatselijke gidsen/campesinos (boeren) zijn vaak een noodzaak om hier de weg te vinden).

We verlaten Trinidad oostwaarts en komen al snel in de zogenaamde Suikervallei terecht ofwel de Vallei van de Suikermolens, Valle de los Ingenios. De suikerrietteelt is hier niet meer wat het tijdens de hoogtijdagen was, maar toch springen nog heel wat rietvelden in het oog wanneer we van op de Mirador de la Loma del Puerto uitkijken over de vallei.

Aan de horizon wordt de vallei afgebakend door het silhouet van het Escambray-gebergte, met als hoogste piek de Pico San Juan (1156m). Nog wat verder de vallei in bereiken we de finca van Manaca-Iznaga, ooit het landgoed van één van de meest begoede families uit de regio. Suikerbaron Iznaga liet er naast zijn hacienda een toren optrekken van waaruit zijn landerijen in het oog konden gehouden worden. Een bel boven in de toren diende om de slaven bijeen te roepen. Vandaag biedt de zogenaamde "slaventoren" een uniek zicht op de omgeving. Achter de finca kan een oude suikerrietpers, een "trapiche", gezien worden, het toestel waarmee een eeuw lang het zoete guarapo-sap werd gewonnen, de basis voor de aanmaak van suiker.

Verder oostwaarts reizend komt men al snel bij de hoofdstad van de provincie, de stad Sancti Spiritus. Ook deze provincie stad werd als één van de zeven oorspronkelijke "villa's" door de Spanjaarden gesticht en behoort dus tot de oudste steden van het land. Zelfs het kortste bezoek aan Sancti Spiritus laat dan ook al snel zien dat de zeldzame bezoeker hier een niet-toeristische versie van Trinidad voorgeschoteld krijgt. Ook hier tooien pastelgevels, kerkjes, smeedijzeren hekken en hier en daar een kasseien straatje het straatbeeld. De markten en winkels zijn echter volgestouwd met

spullen voor de Cubaanse bevolking, souvenirs voor toeristen moeten hier ver gezocht worden. Iets wat alleen maar kan bijdragen aan de charme van dit plaatsje. Het centrale plein werd opgeknapt en heel wat statige gebouwen maken van dit centrale punt een leuke plaats om te toeven.

Daarnaast vindt de nieuwsgierige bezoeker ook wel een aantal noemenswaardige gebouwen en musea in het stadje. De Iglesia Parroquial Mayor del Espiritu Santo gaf niet alleen haar naam aan de stad maar zou ook het oudste kerkje van Cuba zijn dat nog op zijn oorspronkelijke plaats staat. Het eerste bouwwerk - toen nog in hout - zou hier immers in 1522 al opgetrokken zijn, luttele jaren na de stichting van de stad in 1514. Een stenen versie verving het houten gebouw in 1680.

Schuin tegenover het kerkje kan een bezoekje gebracht worden aan het vrij interessante museum van koloniale kunst. Het museum is ondergebracht in een 17de-eeuws huis en toont vooral de 19de-eeuwse interieurs uit de bloeiperiode van deze suikerregio. Een bezoekje waard. Ietsje verder naar de rivier afdalend komt de bezoeker bij de Yayabo-brug, een stenen brug die in Romeinse stijl werd opgetrokken door de Spanjaarden in 1815; er net naast prijkt het stedelijk theater uit 1876.

Een laatste plekje binnen de provincie die elkeen met interesse in het revolutionaire verleden van het land zeker moet aandoen is het stadje Yaguajay, gelegen in het noorden van de provincie. Yaguajay was immers de plaats waar revolutionair en volksheld Camilo Cienfuegos de laatste gevechten leverde tegen de manschappen van Batista (1958) terwijl op hetzelfde moment Che Guevara de slag in Santa Clara aan het leiden was. Beide slagen staan geboekstaafd als de ultieme stappen waarmee het Batista-regime werd omvergeworpen. Net zoals het bronzen standbeeld van Che Guevara in Santa Clara herinnert in Yaguajay eveneens een bronzen beeld van Camilo Cienfuegos aan die bewuste strijd. Het beeld werd er geplaatst in 1989 en het monument omvat ook een museum over die laatste strijddagen in 1958. Een tractor die omgebouwd werd tot een kleine tank en door de rebellen werd gebruikt in de strijd staat als stille getuige vlak bij het museum.

De grootste daiquiri in de wereld

Voor de 195^e verjaardag van de wereldbekende bar "La Floridita" vervaardigde een ploeg barmannen de grootste daiquiri ter wereld. In een speciaal voor de gelegenheid gemaakt glas werd een cocktail van niet minder dan 275 liter klaargemaakt. Dit vereiste 33 minuten arbeid, 80 flessen rum Havana Club Añejo van drie jaar oud, 30 kg suiker, 30 liter limoensap, 10 liter maraschino en meer dan 200 kg ijs.

De Floridita heeft zijn wereldfaam te danken aan Ernest Hemingway die er zijn speciaal voor hem vervaardigde daiquiri kwam drinken, de daiquiri 'Papa's Special' (dubbel, zonder suiker en met pompelmoessap i.p.v. limoensap).

Inzake oorsprong wordt verteld dat de Noord Amerikaanse ingenieur Jennings Cox bij gebrek aan jenever voor zijn gin tonic, deze verving door rum, aldus de daiquiri uitvindend.

Op de hoek van de straat staat nu een levensgroot standbeeld van Hemingway, glimlachend wachtend op de duizenden bezoekers aan de Floridita, één van de meest befaamde bars in de wereld, met een jaarlijkse omzet van ongeveer 73.000 daiquiris.

Manneken Pis wordt Elpidio Valdés

In 1970 creëerde Juan Padrón de stripfiguur Elpidio Valdés die later ook een tekenfilmheld werd en reeds enkele generaties enorm populair is bij de Cubaanse jeugd maar ook bij volwassenen.

Ter gelegenheid van de internationale dag van het kind schonk Cuba op 27 juni zijn kostuum aan "De Orde van Manneken Pis". Het is de 884ste folkloristische klederdacht waarvan alle exemplaren te zien zijn in het Stedelijk Museum van Brussel. Het vorige Cubaans kostuum dateert van 25 juli 1992.

Tijdens de receptie op het Stadhuis van Brussel waren naast de Brusselse notabelen ook diplomaten, parlementairen, Cubaanse Belgen, Vrienden van Cuba, de Cubaanse ambassadrice Mirta Hormilla en bijna alle Cubaanse diplomaten in België aanwezig.

Een gelukkig toeval wou dat de Compania Folklórica Camagua in ons land was en zo deze plechtigheid kon opfleuren.

In het Museum Agramonte van Camaguey staat trouwens een replica van Manneken Pis als fontein in de patio.

Het is geen toeval dat Elpidio werd gekozen. Als kolonel van het Mambisileger symboliseert hij de strijd tegen het kolonialisme in de 19de eeuw.

Na het signeren van het gastenboek door Mevr. Hormilla en de overhandiging van een diploma door Edmond Vandenhoute (voorzitter van de Orde van Manneken Pis) werd het kostuum van Elpidio plechtig overhandigd door Marta Castillo, eerste secretaris van de Cubaanse ambassade. Enkele Cubaanse kinderen lazen ook gedichten van José Martí voor.

Daarna gingen we richting Manneken Pis. Dankzij de Compania Folklórica Camagua waanden we ons even in Habana Vieja. Als een echte conga (typisch Cubaanse folkloristische stoet) dansten we op het ritme van de Cubaanse percussie door de straten van Brussel. Onder een stralende zon werd het bekende beeldje met zijn Cubaans kostuum onthuld en kon hij vrolijk de toeschouwers besproeien.

Nadat het wateren van Manneken Pis tot zijn normale debiet was teruggedraaid konden we nog even nagenieten vanop een terras en Manneken Pis als Elpidio Valdés bewonderen tijdens het nuttigen van een Brussels Faro-biertje.

Paul Evrard

(foto's Monique Dits, pag. 2)

Teófilo Stevenson : einde van een legende

Op 11 juli, amper 3 weken voor de start van de Olympische spelen in Londen, overleed op amper 60 jarige leeftijd in Havana Teófilo Stevenson, een van Cuba's grootste atleten ooit en een van 's werelds beste

boksers bij de zwaargewichten. Hij werd 3 maal Olympisch kampioen ('72, '76, '80) en ook 3 maal wereldkampioen.

In 1984 kon hij zijn Olympische titel niet verdedigen doordat Cuba (in navolging van de toenmalige Sovjet-Unie; als reactie op de boycot van de VS van de spelen in Moskou in 1980) de spelen in Los Angeles boycotte.

Teófilo is zeker de grootste amateurbokser uit de geschiedenis. Op zijn 302 kampen verloor hij er slechts 22. Tot een kamp met profbokser Mohamed Ali (the greatest) is het echter nooit gekomen. Ali bokste niet meer bij de amateurs toen Teófilo begon, en het zogenaamde professioneel boksen was verboden in Cuba. Er gaan vele verhalen de ronde over de miljoenen dollars die zijn geboden opdat Teófilo toch de strijd zou aangaan met Ali, maar de Cubaan heeft deze telkens geweigerd omdat hij wenste trouw te blijven aan het Cubaanse volk.

Na zijn actieve carrière werd hij Cubaans bokskoach en zorgde voor zijn opvolging door ook Felix Savon 3 maal opeenvolgend Olympisch kampioen bij de zwaargewichten te laten worden.

Een hartaanval betekende het vroegtijdige einde van dit Cubaanse sporticoon.

Mark Lamotte

Een banaal auto-ongeluk met onverwachte gevolgen

Paul Evrard

22 juli 2012 : tussen Las Tunas en Bayamo (Rio Cauto) knalt een huurauto om 13u50 tegen een boom. Een van de meest bekende "dissidenten", Oswaldo Payá en zijn, tot dan onbekende kompaan Harold Cepero, overleven de klap niet. Zij zaten achteraan zonder gordel. Voorin de Spanjaard Angel Carromero (aan het stuur) en de Zweed Jens Aron Modig.

Enkele uren later staat het bericht op de website van Granma en Cubadebate en de volgende dag ook in de gedrukte krant Granma.

Toch verklaren de internationale media dat het overlijden van Payá in Cuba wordt doodgezwegen. Een

rechtzetting komt er niet noch de gegevens die later aan het licht zullen komen. De pot verwijt de ketel ... dus ! Op de koop toe worden wel allerlei complottheorieën verspreid. Zonder enig bewijs is er sprake van een vrachtwagen die hen van de weg wou dwingen, anderen suggereert dat een rode Lada van de staatsveiligheid hen volgde. Geen van de getuigen noch de overlevenden hebben een ander voertuig gezien.

Naar eigen zeggen zijn de vier om 6u uit Havana vertrokken. D.w.z. dat ze de 780 km hebben afgelegd in nog geen 8 uur, dit is gemiddeld +/- 100 km/u, stops inbegrepen. Wie de Cubaanse wegen kent weet dat dit een heksentoer is.

Wie is wie ? Wat is wat ?

1) Payá was één van de eerste bekende "dissidenten" die ooit handtekeningen verzamelde om de Cubaanse grondwet (goedgekeurd door 8 miljoen Cubanen) te wijzigen en een meerpartijensysteem te voorzien. Eigenaardig is dat niemand kan zeggen hoeveel handtekeningen het waren. Hijzelf zei 15.000 (zoals de grondwet voorschrijft), de pers in Miami spreekt steeds van 20.000 en een meestal betrouwbaar dissidente website (Along the Malecon) heeft het over 10.700 (wat onvoldoende is). De motie werd door het Cubaanse Parlement onontvankelijk verklaard maar Payá kreeg van het Europese Parlement wel de Sacharovprijs in 2002.

2) De bestuurder van de auto, Angel Carromero, is leider van de jeugdafdeling van de Partido Popular in Spanje. Hij kreeg van Pablo Casado (kaderlid van de P.P., rechterhand van Aznar, studeerde aan de Universiteit van Georgetown waar hij gerecrueteerd werd door de CIA) de opdracht contact op te nemen met Jens Modig, leider van de jongerenafdeling van de Zweedse christen-democratische zusterpartij, om samen naar Cuba te reizen en zo 4.000 euro te overhandigen aan Payá voor de oprichting van een jeugdbeweging, o.l.v. Payá's dochter, gelinkt aan zijn Christelijke Vrijheidsbeweging.

Beiden kwamen op 19 juli Cuba binnen met een toeristenvisum, wat gezien hun plannen strijdig is met de Cubaanse immigratiewet net zoals in andere landen, ook in Zweden en Spanje. Zoals ze later zelf zullen verklaren.

3) Voorbedachtheid ! Angel en Jens ?

Via hun Twitterberichten en hun facebookpagina kan je merken dat er nooit sprake is van naar Cuba te gaan. Bijna in codetaal maakt Angel grapjes over een rare Zweed en schrijft op 18 juli dat hij enige tijd offline zal zijn. Jens Modig vermeldt ook nergens dat hij op 15 juli in de VSA was voor een meeting met de IRI (denktank van de Republikeinse Partij) en de DNI (Democratic National Institute) beiden gesubsidieerd door USAID (pseudo NGO van de CIA die elk jaar 20 miljoen dollar ter beschikking stelt voor subversieve activiteiten tegen Cuba). We vermoeden dat hij daar zijn marsbevelen kreeg voor wat zou volgen.

4) Goed gedrag en zeden, Angel ?

Carromero werd tussen 2009 en 2012 in Spanje voor meer dan 1.000 euro beboet meestal voor snelheidsovertredingen. In mei 2012 moest hij zijn rijbewijs inleveren, wat hij niet deed. Hij is in 2009 ook geschorst door zijn partij wegens "malversaties". Ondertussen weten we dat het ging om belastingfraude.

5) Angel wacht op zijn proces (september) beschuldigd van onvrijwillige doodslag. Men eist 7 jaar opsluiting.

6) Jens is terug in Zweden.

Ondertussen is er, met wat we nu weten, voldoende stof voor een politieroman en een goed filmscenario. Maar wij laten het hierbij, behalve dit : er was eind juli nog een Zweeds onderdaan in Cuba, nl. Anna Ardin (collega van Jens), die een gelijkaardige opdracht vervulde bij de "Damas de Blanca". Nu deze Anna is 1 van de 2 vrouwen die Julian Assange (Wikileaks) aangeklaagd hebben. Eigenaardig toeval ?

Referenties :

- volledig technisch verslag van het ongeluk : <http://granma.co.cu/2012/07/28/nacional/artic01.html>
 - verklaring van het Ministerie van Binnenlandse Zaken op 27 juli : <http://granma.co.cu/2012/07/28/nacional/artic01.html>
 - T.V. uitzending met verklaringen van Angel en Jens : Editorial de Granma: La verdad y la razón (+ Fotos y Video) <http://granma.co.cu/2012/07/31/nacional/artic06.html>
 - <http://www.cubadebate.cu/noticias/2012/07/31/en-video-conferencia-de-prensa-de-jens-aron-modig-fotos/>
 - <http://www.cubadebate.cu/noticias/2012/08/03/accidente-del-22-de-julio-transmitira-la-tv-cubana-programa-especial/> (+ Video)
 - Cuba prueba que Carromero y Modig se involucraron en actividades ilegales (+ Video) <http://www.cubadebate.cu/opinion/2012/08/03/cuba-las-cosas-como-son-2/>
- Andere niet-Cubaanse bronnen :
- <http://lapupilainsomne.wordpress.com/2012/07/23/quienes-son-los-extranjeros-accidentados-en-cuba/>
 - <http://antoniomaestre.wordpress.com>
 - <http://zonaretiro.com/diario-local-de-madrid>
 - ZonaRetiro.com
 - Boletín Oficial de la Comunidad de Madrid.
 - <http://world.time.com/2012/07/25/requiem-for-a-cuban-dissident-why-oswaldo-paya-spooked-castro/#ixzz22nIOvx61>

Revolutionary Doctors
Steve Brouwer
Monthly Review Press,
New York,
2011

Ondertitel : Hoe Venezuela en Cuba de wereldconceptie van de gezondheidszorg veranderen.

Brouwer leefde 2 jaar (2007-2008) met zijn 2 zonen in het dorpje Monte Carmelo (Venezuela) om de verandering in het leven van de plattelandsbevolking te bestuderen in het licht van Chavez' Bolivariaanse revolutie. Het pakte echter anders uit. De aanwezigheid van Cubaanse artsen in het kader van de campagne "Barrio Adentro" fascineerde hem zodanig dat hij tenslotte dit boek schreef.

Geen saai relaas noch opsomming maar een aangenaam lezend dagboek met alle kleine kantjes van het dagelijks leven.

Dit boek is doorspekt met levensverhalen en anekdotes van arme Venezolanen die de vergelijking maken tussen het leven voor en na de komst van de Cubaanse gezondheidswerkers. Illustratief is het hoofdstuk met als titel : "Een, twee, drie ... honderdduizend Che Guevaras..."

Brouwer is dan ook naar Cuba gereisd om meer te weten over de volksgezondheid aldaar en bracht uiteraard een bezoek aan het ELAM (Latijns-Amerikaanse school voor geneeskunde, waar tienduizenden jongeren uit de 3de wereld - maar ook uit de VSA - sinds 1998 voor arts studeren).

In meerdere hoofdstukken komt hij ook steeds terug op de vele Cubaanse brigades die over heel de wereld aan het werk zijn in geteisterde gebieden.

Brouwer besluit met de bedenking dat het onmogelijke (in onze westerse ogen) toch mogelijk is, als je maar de juiste opvoeding kan geven waarbij solidariteit geen loos begrip is. Cuba stuurt geen soldaten maar een wit leger naar de armsten der armen. Een ideeënstrijd als antwoord op de kapitalistische strijd tegen ideeën.

Cuba : revolución o reforma ?
Enrique Ubieta Gómez
Casa Editorial Abril, Habana,
2012

De voorbije jaren verschenen heel wat boeken naar aanleiding van 50 jaar revolutie. Sindsdien, en in het kader van de grondige veranderingen in Cuba, worden er veel boeken uitgegeven die het over de toekomst van Cuba hebben.

Dit is er één van en niet het minste. De auteur is ook niet de eerste de beste. Ubieta studeerde filosofie, kreeg meerdere studieprojecten in het buitenland, was directeur van het "Centro de estudios Martianos (1994-1999), startte het magazine Contracorriente (1995) en sinds 2008 is hij directeur van het maandblad La calle del Medio (polemisch culturele publicatie). Hij schreef reeds vier boeken en kreeg hiervoor meerdere prijzen.

Ook in dit boek benadert hij geschiedenis en actualiteit vanuit een cultuurfilosofisch gezichtspunt.

Geen chronologisch overzicht maar een over en weer springen tussen 19de, 20ste en 21ste eeuw. In die zin tracht hij de woorden "revolutie" en " hervorming" te definiëren en te kaderen. Uiteraard begint hij bij José Martí, diens geschriften en vooral zijn correspondentie met tijdgenoten die niet altijd medestanders zijn. Doorheen de hoofdstukken (die elk op zich essays vormen) zie je de evolutie van de betekenis van de termen waar het hier over gaat. Daar waar wij (in de 20ste eeuw) revolutie gelijkstelden met communisme, leer je in dit boek de Cubaanse betekenis ervan : onafhankelijkheid, soevereiniteit, solidariteit en alles wat dat impliceert : zoals o.a. gelijkheid, participatieve democratie en nu ook respect voor de natuur (ecologie).

Gaandeweg confronteert Ubieta ons met de constante intellectuele conflicten tussen de voor- en tegenstanders van de Cubaanse Revolutie (die van 1959) maar ook, en simultaan, de culturele waardenstrijd die geleverd wordt binnen de "Revolutie".

Zo eindigt het boek met de vraag : "Wanneer ben je werkelijk nuttig ?", een gesprek met Aleida Guevara over de revolutionaire arts, zoals haar vader hem definieerde, en de realiteit van het huidige Cuba met de verworvenheden maar ook met de tekortkomingen. Hoe kunnen wij - de Cubanen - het in de 21ste eeuw sneller beter doen ?

Paul Evrard

La Havane, dans les rues et dans le temps

Françoise Escarpit
Edition Elytis, Juin 2012, 17 euro

J'ai tout de suite été attiré par la couverture de ce livre aux couleurs pastels délavées représentant une image mythique de Che, Fidel et Camilo, surplombant un vieux cliché du malecon pris sans doute à la fin des années 50.

Spécialiste de l'Amérique latine et longtemps en poste à La Havane, Françoise Escarpit a eu la chance de rencontrer Fidel, Korda et bien d'autres cubains célèbres comme Umberto Solas, réalisateur et fondateur du Festival du Cinéma Pauvre de Gibara.

Une véritable passionnée qui a énormément à partager avec nous. Voilà pourquoi sans doute son livre alterne histoires vécues et histoire tout court, récits de ses rencontres et photos noir et blanc, anecdotes et informations diverses. Un voyage agréable et intéressant qu'apprécieront les amis de Cuba.

Domage que cela se termine sur un texte aux relents négatifs écrit il y a bien longtemps par Eduardo Galeano qui de plus est uruguayen, alors que depuis, tant de choses se sont passées.

Stéphane Sergeant

Fidel en Raúl, mijn broers Het ware verhaal van mijn ballingschap

Juanita Castro
Uitgeverij Sijthoff, 2011

De originele versie, in het Spaans, verscheen eind 2009. Op een Nederlandstalige versie moesten we 2 jaar langer wachten. Juanita Castro ging vrijwillig in ballingschap in de VS in 1964 en keerde sindsdien niet meer naar Cuba terug en had nadien geen contact meer met haar broers. Ze rapporteert dus over dingen die meer dan 45 jaar voor ze opgetekend zijn, gebeurd zijn. Dit vertaalt zich duidelijk in het niet kloppen van de vermelde tijdslijnen. Op het eerste zicht valt dit niet op, maar bij reconstructie gaan de verhalen over bv de houding van Che tov de Mexicaanse vrienden volledig de mist in. Che wordt uiteraard als een kwaadaardig en onbetrouwbaar iemand afgeschilderd. Raúl is en blijft haar grote held. Ten opzichte van Fidel heeft Juanita, eeuwige vrijgezel, een liefde-haat relatie omdat hij zo succesvol is bij de vrouwen. Het boek geeft een goed beeld van de jeugd bij de Castro's maar alles is zeer sterk emotioneel gekleurd. En die kleuring wordt hoe langer hoe erger als over haar aandeel in de revolutie gesproken wordt en daarna haar afkeer voor de revolutie. Juanita begrijpt niet dat haar broers het niet apprecieerden dat zij vrienden van haar, die actief strijden tegen de Cubaanse revolutie, en met een arsenaal wapens in de koffer van hun wagen rondreden, probeerde vrij te krijgen als zuster van. Zij vond het normaal dat iedereen gewapende actie kon voeren tegen de revolutie zonder daarvoor gestraft te worden. Fidel en Raúl hebben dit een tijdje over zich laten gaan, maar ook op zusterliefde staat een limiet, en dat betekende dus het vertrek van Juanita uit Cuba. Interessant om te lezen want het brengt toch wat nieuws, en de aandachtige lezer doorprijkt gemakkelijk de onjuistheden.

Mark Lamotte

(suite de la pag 5)

La persécution des entreprises acceptant de traiter avec Cuba se poursuit (exemple type : Havana Club) et la propagande anti-cubaine s'accroît sans cesse (la manipulation honteuse des quelques cas de choléra dans la province de Guantanamo en est une illustration, visant à miner le prestige du système de santé cubain dans le monde).

Une session parlementaire riche et prometteuse dont il faudra suivre les développements dans son actualisation du modèle socialiste économique et social cubain.

Réunion du Conseil des Ministres

Marino Murillo Jorge, président de la commission pour l'implémentation et le développement et vice-président du Conseil des Ministres, a présenté un bilan de l'accomplissement des lineamientos. Un plan de travail a été présenté couvrant 2012 - 2015 et prévoit la réalisation de 55 objectifs, liés à 313 lineamientos. La commission poursuit ses travaux qui doivent contribuer à une efficacité économique accrue tout en respectant la propriété socialiste par le peuple des moyens fondamentaux de production. Le conseil a pris connaissance de l'évolution favorable de certains indicateurs économiques durant le premier semestre (production d'électricité et de biens matériels, croissance de l'emploi, etc.). Les déficiences de certains secteurs (entre autre la production de produits pour l'hygiène personnelle) ont été soulignés et la mauvaise gestion des contrats entre entreprises rappelée. La production alimentaire et de biofertilisants doit encore croître pour limiter les importations.

L'exécution du budget durant le premier semestre est favorable et le combat contre les illégalités en matière d'urbanisme et d'aménagement du territoire se poursuit. A ce dernier sujet des détails ont été communiqués sur les mesures prises et la nécessité d'un retour à la discipline à tous les niveaux. Les excès de tolérance actuels doivent prendre fin. On a finalement abordé l'opération lancée contre les délits commis contre le bétail, qui nuisent au programme d'élevage du pays. Les délits ont diminué, mais le contrôle doit se maintenir avec les moyens de prévention indispensables.

Raúl Castro a réitéré la volonté de l'état et du gouvernement d'en terminer avec les comportements délictuels qui affectent le patrimoine du peuple et l'économie du pays. Le même combat doit être mené contre la corruption par ceux qui profitent de leurs fonctions pour s'enrichir sur le dos des ressources de l'état.

Séance plénière du Comité Central du Parti Communiste de Cuba

José Ramon Machado Ventura, second secrétaire du Comité Central du PCC a rendu compte du travail réalisé ces derniers mois. Ont été passé en revue : l'état de l'accomplissement des plans dans l'économie, les contrats, les problèmes financiers, la réorganisation de la gestion des entreprises, l'évolution de la mise en disponibilité de certains travailleurs, les investissements, les entretiens technologiques, la construction, les inventaires, la productions de biens pour l'exportation et les substitutions des importations, la lutte contre les délits et la corruption.

Le travail du parti a été rappelé pour solutionner les difficultés rencontrées et pour les recommandations émises pour leur solution.

Un rapport a également été présenté au sujet de l'actualisation de l'organisation du Parti et de l'application de certains objectifs approuvés par la Conférence du Parti.

Deux rapports ont complété les travaux, un sur l'exécution des accords du VI Congrès (les lineamientos) et un sur de nouvelles propositions d'actualisation du modèle socialiste cubain.

Finalement le Comité Central du Parti a été informé au sujet de l'évolution de l'économie durant le premier semestre de 2012 et des visites de Raúl Castro en Chine, au Vietnam et en Russie.

Freddy Tack

Objectifs du Millénaire : Les Amis de Cuba aux Journées de la Solidarité internationale de Forest

Le vendredi 8 et le samedi 9 juin, le CCCSIF (Conseil communal consultatif pour la Solidarité internationale de Forest) organisait sa 3ème édition des "Journées de la Solidarité internationale", axée sur les objectifs du millénaire. Cet évènement était organisé sous l'impulsion de l'échevin Mr José Angeli, et par le service de la citoyenneté qui couvre la coopération au développement. L'idée directrice des organisateurs était "faire du lien en sensibilisant *ici* pour tisser des liens de partenariat *là-bas*".

Une douzaine d'associations actives dans le domaine de la coopération au développement et basées dans la commune bruxelloise, parmi lesquelles Dialogue des Peuples, El Andino, la Fédération des Espoirs d'Al Hoceima et Nador, Défi Belgique-Afrique, Solidarité Universelle et Kilombo, ont présenté leurs projets dans une ambiance joyeuse et décontractée.

Notre a.s.b.l. "Les Amis de Cuba", basée à Forest depuis de nombreuses années, a participé pour la première fois à ces "Journées" en installant son stand, vendredi après-midi, dans le hall jouxtant la

Salle des Mariages de la Maison communale, par ailleurs remarquable chef d'œuvre d'Art-Déco. Nous souhaitons diffuser un maximum d'informations concernant nos actions de solidarité, notamment "Instruments pour Cuba" et la "Brigade Carlos Habré".

L'excellent accueil et la bonne logistique offerts par les responsables communaux, la grande qualité des interventions et des sujets traités ont fait oublier quelque peu le planning fort - trop - chargé pour cette première journée. Madame Magda de Galan, Bourgmestre de Forest, a longuement visité notre stand témoignant de sa sympathie à l'égard de Cuba et de son vif intérêt pour nos actions et projets.

Le lendemain, nous étions également présents au Centre Culturel du Brass. L'ambiance était festive et conviviale avec des artistes présentant leurs traditions culturelles. A l'affiche : des musiciens boliviens, des danseurs péruviens, un chanteur africain, des rappeurs français et sénégalais abordant le thème de l'immigration...

Notre amie cinéaste Anne Delstanche a pu présenter son documentaire "Haïti, l'Appel du Lambi / El llamado del Caracol Reina", illustrant l'action des médecins cubains qui, travaillant à l'amélioration du système de santé, se sont trouvés en première ligne pour secourir les blessés du terrible tremblement de terre du 12 janvier 2010.

La projection du film qui n'avait pu avoir lieu vendredi, s'est déroulée devant une audience attentive et dans un silence respectueux. Anne a longuement répondu aux questions d'un public visiblement intéressé et ému concernant la situation actuelle d'Haïti : quelles coopérations se développent sur le terrain, avec quels résultats ? Entre 'humanitaire', solidarité et marché de la reconstruction quel avenir pour Haïti ?

La soirée s'est ensuite terminée en musique et nous avons pu lever notre verre de "Cuba libre" au succès final de l'évènement.

En tant qu'a.s.b.l. membre du CCCSIF ayant participé à ces deux journées, nous recevrons en principe un subside qui sera intégralement investi dans nos actions de solidarité, et nous espérons pouvoir participer à la prochaine édition des journées de Solidarité internationale qui devrait avoir lieu en 2013. A suivre donc...

Monique Dits

La coopération Wallonie - Cuba 2013 - 2015

Lors d'une réunion de travail à La Havane, du 25 au 29 juin, la République de Cuba et le Gouvernement de la Wallonie ont élaboré le programme de leur coopération pour les années 2013 - 2015.

Trois secteurs prioritaires ont été délimités : l'agro-alimentaire, les énergies renouvelables et la formation professionnelle (y compris dans le domaine culturel). Une attention particulière sera accordée, sur demande de Cuba, à l'enseignement de la langue française.

Dans l'accord sont mis en avant : le renforcement de la dynamique de recherche, les transferts d'expertise, la recherche de partenaires interinstitutionnels et la synergie avec d'autres intervenants ou bailleurs de fonds.

Le recentrage des interventions sera poursuivi, ainsi que la concentration des moyens sur un nombre restreint de secteurs prioritaires.

La délégation Wallonie - Bruxelles a pu assister à la présentation des brochures présentant les travaux de rénovation du centre historique de La Havane, résultats d'un précédent programme de coopération entre l'Institut du Patrimoine Wallon (ICW) et le Bureau de l'Historien de La Havane.

Source : clubwalco-WB-SI

Freddy Tack

Verslag Algemene Ledenvergadering

Na het welkomstwoord van de voorzitter en het overlopen van de agendapunten ging men van start met hartelijke groeten van Irma De Clerck die jammer genoeg niet aanwezig kon zijn op de Algemene Ledenvergadering.

Vervolgens worden de doelstellingen die voor 2011 werden gesteld, geëvalueerd.

De doelstelling : "website uitbreiden" wordt eerst onder de loep genomen. Naar thema's toe werd deze niet uitgebreid, maar dankzij Freddy Tack staan wel alle vertalingen van de Cuba Sí op de site. Op 30 juli zal er tijdens de redactievergadering ook gesproken worden over de website zodat alle mediakanalen beter op elkaar kunnen afgesteld worden.

Wat het aantrekken van jongeren betreft, kunnen we stellen dat er weliswaar activiteiten plaatsvonden met en voor jongeren maar dit leverde niet echt leden op. Er liggen al enkele bouwstenen klaar voor het educatief pakket en er zijn mensen uit de sector die willen helpen, maar het blijft een hele klus.

De doelstelling : "relaties met de pers verbeteren". We hebben besloten om jaarlijks een paar perscommuniqués op te sturen over specifieke thema's, zodat de pers onze vereniging kent. Dit jaar gebeurde dit rond de tentoonstelling Art 66 waarvoor we zowel lokale radio, als TV en kranten twee maal aanschreven met als resultaat : 1 bericht op de site van een radio. Het blijft dus wel moeilijk.

De samenwerking tussen de verschillende regio's daarentegen loopt van een leien dakje. Deze doelstelling zal naar de toekomst toe niet meer op de agenda staan.

Wat de doelstelling "netwerken uitbouwen" betreft daar zijn zowel eenmalige als langdurige projecten op poten gezet. (cfr: Hôpital sans frontières, FOS, ABVV, Socialistische mutualiteit, Luthiers sans Frontières. Zoals elk jaar wordt het ledenaantal vergeleken met de andere jaren. Ledenaantallen zijn geen vast gegeven en gedurende de eerste maanden van het jaar evolueren de cijfers. Om hier een beeld van te geven hebben we dit jaar de cijfers gedurende de eerste maanden van het jaar vergeleken. Het goede nieuws is dat deze in stijgende lijn gaan.

Zoals elk jaar werd er natuurlijk ook wel wat extra gerealiseerd: zo liep het project 'Instrumenten voor Cuba' nog een jaartje verder. De brigade Carlos Habré vond plaats, Anne Delstanche maakte een nieuwe film over het werk dat de Cubaanse artsen verwezelijkt hebben in Haïti. Alle regio's namen actief deel aan het in elkaar steken van het programma met de familieleden van de Vijf, de regio Brussel werd de motor achter de week van de Cubaanse Cultuur in Evere en de regio Aalst organiseerde een postkaartenverkoop ten voordele van Cuba.

Sinds vorig jaar heeft de vereniging ook een zeer nauwe band opgebouwd met de ambassade en wordt er intens samengewerkt. Er is geregeld overleg, de medewerkers van de ambassade zijn aanwezig op bijna alle activiteiten en er wordt vaak van gedachten gewisseld aangaande de Cubaanse realiteit.

Het spreekt voor zich dat er ook in 2012 al een aantal zaken zijn gerealiseerd die we de leden van de algemene ledenvergadering niet mogen onthouden. Zo hebben de Vrienden van Cuba een infostand gehad op Mano Mundo die zeer vruchtbaar en bovendien leerrijk was, de brigade Carlos Habré 3 vond plaats en we treffen volop voorbereidingen met het oog op het bezoek van Mariela Castro in september.

Naar 2012 toe willen we volgende doelstellingen bereiken : Website en Cuba Sí op elkaar afstemmen, een nieuwe folder maken van de Vrienden van Cuba, de zichtbaarheid VVC verbeteren, de relaties met de pers verbeteren - meer steun voor Freddy, onze netwerken verder uitbouwen en tenslotte leden/jongeren werven. Om ons administratief gedeelte af te maken willen we even stilstaan bij het trieste nieuws dat ons in november uit Mol bereikte, met name het overlijden van Elly Van Goethem. We missen haar allemaal.

Financieel verslag

Nazicht van de boekhouding en de jaarrekening 2011 werd dit jaar niet gedaan door Erik Wils daar hij lid is van de Raad van Bestuur. Er werd een andere kandidaat gevraagd, maar niemand heeft zich aangeboden. Het kasverslag wordt overlopen en goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering. Om de verdere samenwerking te verbeteren met Jacky die de boekhouding op zich neemt, wordt er voorgesteld om haar de toegang te verschaffen tot de uitreksels. Hierdoor zou ze sneller kunnen werken. Dit wordt eveneens goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering.

Alexandra Dirckx

(Trad. Monique Dits)

Verkiezing Raad van Bestuur Election du Conseil d'Administration

Volgende kandidaten werden verkozen :

Sont élus, les candidats suivants :

Johan Van Geyt, Danny De Couck, Alexandra Dirckx, Patricia Rillaers, Erik Wils, Youri Blicck, Anne Delstanche, Mark Lamotte, Stéphane Sergeant, Guy Hackin, Marie Levaux, Marie-José Body, Luigi Raone, Carla Ronzani, Reginald Rotty, Marc Wuytack, Mireille Lefevrer, Luc Moens, Yola Ooms, Geert Steyaert, Raymond Verbinnen, Monique Dits, Pablo Evrard, Guido Schutz, Marc Weyders et Anne-Marie Audibert.

Alle kandidaten haalden meer dan 50% van de stemmen.

Tous les candidats ont obtenu plus de 50% des voix.

Compte rendu de l'assemblée générale 2012

Après le mot de bienvenue de la Présidente et l'examen de l'ordre du jour, l'assemblée générale commence par la lecture d'un message chaleureux d'Irma De Clerck qui ne peut malheureusement être présente parmi nous ce 3 juin.

Le bilan des objectifs de 2011 est dressé. Le site web ne s'est pas étendu à de nouveaux thèmes mais, grâce à Freddy Tack, les traductions de tous les articles du Cuba Sí sont à présent en ligne. Le 30 juillet, lors de la réunion du Comité de Rédaction, nous discutons du site web et de ses applications, dans le but de mieux coordonner les différents canaux médiatiques.

En ce qui concerne le recrutement des jeunes, diverses activités avec et pour les jeunes ont été organisées qui n'ont cependant pas amené de nouvelles adhésions. La plupart des fondements du projet éducatif sont déjà bien en place et de nombreuses personnes sont prêtes à nous aider, mais ce n'est pas une mince affaire !

L'objectif "améliorer les relations avec la presse" progresse. Nous avons décidé de diffuser annuellement des communiqués de presse sur des thèmes bien spécifiques pour mieux nous faire connaître. Ce fut le cas pour l'exposition Art 66 pour laquelle nous avons contacté à deux reprises la radio locale, la TV et les journaux. Résultat : un seul communiqué sur le site d'une radio locale. Cela reste donc fort difficile.

Par contre, la coopération interrégionale se porte bien. A l'avenir, cet objectif ne sera plus mentionné à l'ordre du jour.

Pour "développer des réseaux", des projets tant uniques que durables ont été mis en place (Cfr. Hôpital sans Frontière, FOS, ABVV, Mutualité Socialiste, Luthiers sans Frontières).

Cette année encore, nous avons évalué le nombre des membres par rapport à celui des années précédentes. Il ne s'agit pas d'une donnée fixe et les chiffres évoluent surtout durant les premiers mois de l'année. Afin d'avoir un meilleur aperçu statistique, nous avons donc comparé les chiffres des premiers mois. Bonne nouvelle : ils sont en hausse.

Il nous faut par ailleurs mentionner quelques réalisations exceptionnelles. Le projet "Instruments pour Cuba" a été prolongé d'un an. La "Brigade Carlos Habré" a entrepris ses travaux de rénovation dans une maison de repos de Pinar del Rio. Anne Delstanche a réalisé un nouveau documentaire sur le travail des médecins cubains en Haïti.

Toutes les régions ont pris part au programme destiné aux membres de la famille des Cinq. La régionale de Bruxelles a été le moteur derrière l'organisation de la Semaine de la Culture cubaine à Evere. La région d'Alost a organisé une vente de cartes postales au bénéfice de Cuba.

Depuis l'année dernière, les liens avec les membres de l'Ambassade de Cuba se sont resserrés et une étroite collaboration s'est mise en place ponctuée de fréquents échanges de réflexions; des représentants de l'ambassade sont présents à pratiquement toutes les activités et il y a régulièrement des échanges d'idées concernant la réalité cubaine actuelle.

Il est évident que 2012 compte déjà de nombreuses réalisations et nous tenons à en informer les membres de l'assemblée générale. Les Amis de Cuba ont tenu un stand à Mano Mundo, une activité fructueuse et enrichissante, l'action de la Brigade Carlos Habré 3 a eu lieu en mars et nous préparons activement la visite de Mariela Castro Espín en septembre.

En 2012, nous souhaitons atteindre les objectifs suivants : coordonner le site web avec le Cuba Sí, imprimer un nouveau folder des Amis de Cuba, promouvoir la visibilité de l'association et améliorer les relations avec la presse – plus de soutien à Freddy, développer nos réseaux, acquérir de nouveaux membres/jeunes.

Pour terminer la partie administrative, nous avons souhaité nous recueillir quelques instants à la mémoire d'Elly Van Goethem, de Mol, qui nous a quittés. Nous la regrettons tous.

Rapport financier

Cette année, la vérification de la comptabilité et le contrôle des comptes annuels n'a pas été faite par Erik Wils car il est membre du Comité de Direction. Nous faisons appel à d'autres candidats mais personne ne se propose. Le rapport comptable est approuvé par l'Assemblée générale. Afin d'améliorer la collaboration avec Jacky, en charge de la comptabilité, il est suggéré de lui accorder l'accès aux extraits de compte, ce qui lui permettrait de travailler plus rapidement. Cette proposition est avalisée par l'Assemblée.

Volkstelling en woningtelling in 2012

Op 158 werden 1.578 tellingszones afgebakend voor de voorbereidende fase van de volkstelling en woningtelling van 2012.

Deze zones zullen gedurende ongeveer 3 maand de telling in 12 tot 18 districten in de stedelijke zones en 6 à 9 districten op het platteland garanderen. Zij moeten instaan voor de voorbereiding, de uitvoering en de controle van de tellingen.

15.780 personen zijn betrokken bij de tellingswerkzaamheden, voorzien tussen 15 en 24 september. Elke tellingszone beschikt over het noodzakelijk materiaal: vragenlijsten, handleidingen voor de supervisors en de tellers, bureelmateriaal, enz.

De 59.000 tellers, studenten van het technisch-professioneel onderwijs, krijgen een identificatiebadge, een T-shirt en tassen die hen duidelijk herkenbaar maken en het contact met de bevolking vlot moeten doen verlopen.

Freddy Tack

Medeling : Op vrijdag 22 juni 2012 overleed Roberto González Sehwerert na een slepende ziekte in Havana. Roberto was de broer van René González Sehwerert, een van de Cuban Five. Hij werd net als René in de VS geboren en keerde na de revolutie als jong kind met zijn familie terug naar Cuba. Bovendien was Roberto een gedreven advocaat die zich inzette voor de 'Vijf'. Wij wensen de familie en vrienden van Roberto heel veel sterkte toe.

Communiqué : Roberto González Sehwerert est décédé à La Havane le vendredi 22 juin 2012, des suites d'une longue maladie. Tout comme

René, il était né aux Etats-Unis et, tout jeune enfant, il était retourné avec sa famille à Cuba après la révolution. Roberto était un avocat réputé qui s'est consacré à la défense des 'Cinq'. Nous présentons nos plus sincères condoléances à toute sa famille et à ses amis.

Roberto y René (diciembre 2011-Miami)

Bijeenkomst en etentje Vrienden van Cuba regio Antwerpen

Op zaterdag 1 december 2012 te Ekeren

Aan het programma en het menu wordt nog gewerkt, maar noteer deze datum alvast in je agenda.

Alle leden van de regio zullen een uitnodiging krijgen zodra het programma vastligt.

Ook mensen van buiten de regio Antwerpen zijn welkom. Om een uitnodiging te krijgen, geef een seintje : antwerpen@cubamigos.be of 03 326 47 45.

De Vrienden van Cuba vzw - Les Amis de Cuba asbl

Avenue Neptune 24 bte 10 - B-1190 Vorst - Forest
Tel : 03/290 49 10 · E-mail : info@cubamigos.be

Lidgeld (jaarlijks) 12 euro-6 euro (2e en volgend lid van het gezin)

Contribution (an) 12 euro-6 euro (2ème et membre suivant de la famille)

Rekening - Compte : De Vrienden van Cuba vzw - Les Amis de Cuba asbl : IBAN nr : BE90 523080117732
BIC Triobebb rpr 0450 507 887
ON - NE : 412063027

De vzw "De vrienden van Cuba" is een vereniging die tot doel heeft de toenadering tussen het Belgische en het Cubaanse volk te bevorderen en aan haar leden en het publiek middelen ter beschikking te stellen om tot een betere kennis te komen van de Cubaanse realiteit. Zij heeft geen enkel partijpolitiek karakter.

Onze eigen artikels mogen geheel of gedeeltelijk overgenomen worden mits bronvermelding. Graag een presentexemplaar.
ISSN 0771 4491

L'asbl "Les Amis de Cuba" est une association qui a pour but d'oeuvrer au rapprochement entre le peuple belge et le peuple cubain et de mettre à disposition de ses adhérents et du public des moyens d'accéder à une meilleure connaissance de la réalité cubaine. Elle n'a aucun caractère de parti politique.

Les articles de nos membres peuvent être repris entièrement ou partiellement, avec mention de l'origine. Prière de nous faire parvenir un exemplaire témoin.

Voorzitter/Président : Alexandra Dirckx - 03/290.49.10
Ondervoorzitter/Vice-président : Mark Lamotte
Schatbewaarder/Trésorier : Mark Lamotte - 02/453.17.42

CONTACT

Brussel - Bruxelles : Stéphane Sergeant - 03/290.49.10
Aalst : Linda De Neef - 053/77.31.48
Antwerpen : Patricia Rillaers - 03/326.47.45
Leuven : Roger Liekens - 0475/23.26.24
Liège : Marc Weyders - 0476/95.79.02
Charleroi : Luigi Raône - 071/43.65.87
Gent : Marc Wuytack - 0476/65.22.40
Kempen : Hubert Celen - 014/31.34.87

Prijs per nummer/prix par numéro : 1,25 Euro
Leden gratis - membres gratuit

Hoofdredacteur/Rédacteur en chef > Raymond Verbinnen
0484/58.50.77 - E-mail : vvc.regiogent@gmail.com

Redactie/rédaction > Mark Lamotte, Anne Delstanche, Freddy Tack, Alexandra Dirckx, Youri Blicck, Yola Ooms, Liliane Stadler, Monique Dits, Stéphane Sergeant.
Eindredactie/rédaction finale > Sylvie Vanhoegaerden
Lay-out/mise en page > Sylvie Vanhoegaerden en Eva Van Malderen (kleurenpagina's)
Druk/impression > drukkerij A. Beullens - Holsbeek

website : www.cubamigos.be

» del 11 de mayo al 11 de junio 2012

DE VRIENDEN VAN CUBA

REGIO GENT

Noche 27 **Cubana** oktober 2012

@ **Buurtloods**

**Patrijsstraat 10
9000 Gent**

ziekenhuisbedden voor cuba

20:00

**Cuba vandaag door
delegatie Cubaanse Ambassade**

Vanaf 21:00 Rueda de casino, Te Gusta en DJ Moises

GRATIS INKOM

"Salsa" Rueda de Casino

www.marnixcarla.be

te gusta

Belmundo

15 oktober - 15 november
GENE SOLIDAIR MET DE WERELD

**Ron
Legendario**

Verantwoordelijke uitgever: Verbinnen Raymond, Staf Bruggenstraat 24, 9040 Gent